

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Διπλωματική Εργασία

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
(Τομέας Οικονομίας)**

του
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΡΓΥΝΑΚΗ

Επιβλέπων Καθηγητής
Σπύρος Αβδημιώτης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης
στη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων & οργανισμών

Θεσσαλονίκη, Ιούλιος 2020

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία καλύπτεται στο σύνολό της νομικά από δημόσια άδεια πνευματικών δικαιωμάτων CreativeCommons:

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή

Μπορείτε να αναμείξετε,

- **Μοιραστείτε:** αντιγράψετε και αναδιανέμετε το παρόν υλικό με κάθε μέσο και τρόπο
- **Προσαρμόστε:** τροποποιήστε και δημιουργήστε πάνω στο παρόν υλικό

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- **Αναφορά Δημιουργού:** Θα πρέπει να καταχωρίσετε αναφορά στο δημιουργό, με σύνδεσμο της άδειας, και με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
- **Μη Εμπορική Χρήση:** Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για εμπορικούς σκοπούς.
- **Παρόμοια Διανομή:** Αν αναμείξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω στο παρόν υλικό, πρέπει να διανείμετε τις δικές σας συνεισφορές υπό την ίδια άδεια CreativeCommons όπως και το πρωτότυπο.

Αναλυτικές πληροφορίες νομικού κώδικα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

Υπεύθυνη Δήλωση

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων & Οργανισμών του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αποτελεί έργο αποκλειστικά δικής μου δημιουργίας, έρευνας, μελέτης και συγγραφής.
- Για τη συγγραφή της Διπλωματικής μου Εργασίας δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού χωρίς να γίνεται σαφής αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο, άρθρο από επιστημονικό περιοδικό, ιστοσελίδα κλπ.).

Θεσσαλονίκη, 6 Ιουλίου 2020

Ο Δηλών

Βασίλειος Αργυνάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος της συγκεκριμένης έρευνας είναι η επεξεργασία και μελέτη των δημογραφικών και οικονομικών στοιχείων της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης σε σύνδεση με τον τουρισμό της περιοχής, ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα, τα οποία θα αποτελέσουν μέρος του τουριστικού στρατηγικού σχεδιασμού της Θεσσαλονίκης που υλοποιείται με πρωτοβουλία της Σχολής Οικονομίας & Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος. Η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της τοπικής οικονομίας βασίστηκε κατά το κύριο μέρος σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Η επισήμανση των προβλημάτων και οι προτάσεις της επίλυσης αυτών, βασίστηκαν στο σύνολο των διαβουλεύσεων με εκπροσώπους των φορέων της πόλης. Τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώθηκαν μέσα από τις εξής αναλύσεις: GAP, VRIO και SWOT. Ο επίλογος της έρευνας περιλαμβάνει προσωπικές προτάσεις για την τουριστική προβολή της πόλης.

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ABSTRACT

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	5
ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	6
ΑΡΧΕΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	7
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Υφιστάμενη Κατάσταση στο φυσικό δομημένο και ανθρωπογενές περιβάλλον και στους βασικούς τομείς της οικονομίας.....	10
1.1 Δημογραφικά Στοιχεία.....	10
1.1.1 Εξέλιξη Πληθυσμού.....	10
1.1.2 Μορφωτικό Επίπεδο.....	19
1.2 Οικονομία.....	21
1.2.1 ΑΕΠ κατά κεφαλή.....	21
1.2.2 Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο.....	22
1.2.3 Εξέλιξη Αριθμού Επιχειρήσεων.....	24
1.2.4 Απασχόληση.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Ερευνητικά εργαλεία.....	26
2.1 Ανάλυση GAP.....	26
2.2 Ανάλυση VRIO.....	36
2.3. SWOT Analysis.....	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Προσωπικές – προτάσεις τουριστικής προβολής της Θεσσαλονίκης	47
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	49
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ – Διαβούλευση με εκπροσώπους των τουριστικών γραφείων.....	51

ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία απεικόνιση του Νομού Θεσσαλονίκης.....	11
Διάγραμμα 2: Εξέλιξη πληθυσμού του Δήμου Θεσσαλονίκης.....	11
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη πληθυσμού του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.....	12
Διάγραμμα 4: Εξέλιξη πληθυσμού του Νομού Θεσσαλονίκης.....	13
Διάγραμμα 5: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Δήμου Θεσσαλονίκης.....	14
Διάγραμμα 6: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.....	15
Διάγραμμα 7: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Νομού Θεσσαλονίκης.....	15
Διάγραμμα 8: Γεννήσεις - Θάνατοι του Δήμου Θεσσαλονίκης.....	16
Διάγραμμα 9: Γεννήσεις - Θάνατοι του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.....	17
Διάγραμμα 10: Γεννήσεις - Θάνατοι του Νομού Θεσσαλονίκης.....	18
Διάγραμμα 11: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης.....	19
Διάγραμμα 12: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων του Νομού Θεσσαλονίκης.....	20
Διάγραμμα 13: ΑΕΠ κατά κεφαλή του Νομού Θεσσαλονίκης.....	21
Διάγραμμα 14: Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο του Νομού Θεσσαλονίκης.....	23
Διάγραμμα 15: Ισοζύγιο Εγγραφών-Διαγραφών Επιχειρήσεων στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης κατά τα έτη 2010-2019.....	24
Διάγραμμα 16: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός Νομού Θεσσαλονίκης τα έτη 1991-2011...	25
Διάγραμμα 17: Γραμμική Γραφική απεικόνιση της Αξιολόγησης.....	31
Διάγραμμα 18: Αραχνοειδής Γραφική απεικόνιση της Αξιολόγησης.....	31

ΑΡΧΕΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Αποτελέσματα Ανάλυσης Χάσματος – GAP Analysis.....	27
Πίνακας 2. GAP Analysis – Χαρακτηρισμός αξιολόγησης.....	32
Πίνακας 3. Αποτελέσματα Ανάλυσης VRIO.....	37
Πίνακας 4. SWOT Analysis.....	43

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τα ευχαριστήρια μου στον αξιότιμο Κοσμήτορα της Σχολής Οικονομίας & Διοίκησης του ΔΠΠΑΕ κ. Χρήστου Ευάγγελο, ο οποίος είχε την ιδέα να φέρει σε επαφή όλους τους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς της πόλης προκειμένου να καταστρωθεί ένα ενιαίο και μακροχρόνιο στρατηγικό σχέδιο για την τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης. Ευχαριστώ κ. Χρήστου γιατί μας παροτρύνετε συνεχώς να ξεπερνάμε τα όρια μας και να σκεφτόμαστε out of the box.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον αγαπητό καθηγητή της Σχολής Οικονομίας & Διοίκησης του ΔΠΠΑΕ και επιβλέποντα της συγκεκριμένης έρευνας Σπύρο Αβδημιώτη, ο οποίος κατάφερε να με καθοδηγήσει με υπέρμετρη υπομονή και επιστημονικό πάθος. Ευχαριστώ κ. Αβδημιώτη γιατί χωρίς εσάς δεν θα κατάφερνα να διευρύνω τους ορίζοντες μου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται η υφιστάμενη κατάσταση της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης στο φυσικό δομημένο και ανθρωπογενές περιβάλλον και στους βασικούς τομείς της οικονομίας εστιάζοντας στα δημογραφικά στοιχεία (εξέλιξη πληθυσμού και μορφωτικό επίπεδο κατοίκων) και στα οικονομικά στοιχεία της τοπικής οικονομίας (ΑΕΠ κατά κεφαλή, ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο, εξέλιξη αριθμού επιχειρήσεων και απασχόληση). Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ανάλυση GAP, η ανάλυση VRIO και η ανάλυση SWOT. Τέλος, το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει προσωπικές – προτάσεις τουριστικής προβολής της Θεσσαλονίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Υφιστάμενη Κατάσταση στο φυσικό δομημένο και ανθρωπογενές περιβάλλον και στους βασικούς τομείς της οικονομίας

1.1 Δημογραφικά Στοιχεία

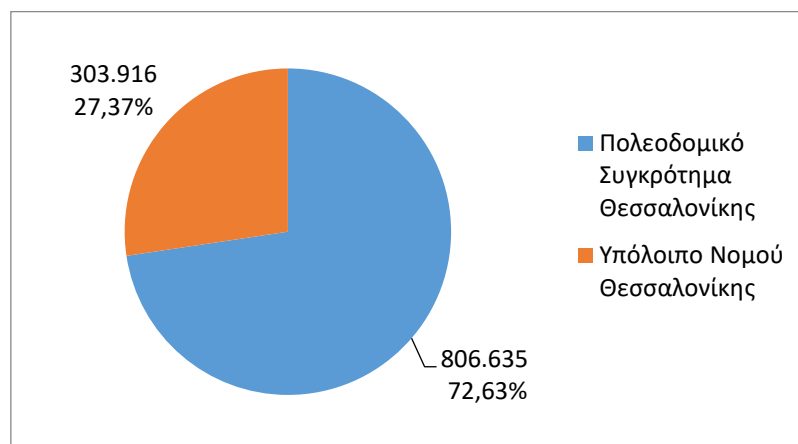
1.1.1 Εξέλιξη Πληθυσμού

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης αποτελεί μετά τον Δήμο Αθηναίων, τον δεύτερο μεγαλύτερο πληθυσμιακά δήμο της Ελλάδας με συνολικό πληθυσμό 325.182 κατοίκους (απογραφή 2011). Με βάση τον χωροταξικό σχεδιασμό της περιοχής, το Πολεοδομικό¹ Συγκρότημα Θεσσαλονίκης απαριθμεί 806.635 κατοίκους (απογραφή 2011) καθώς συμπεριλαμβάνει εκτός από τους κατοίκους του Δήμου Θεσσαλονίκης επιπλέον: 52.127 κατοίκους (απογραφή 2011) του Δήμου Αμπελοκήπων – Μενεμένης, 91.518 κατοίκους (απογραφή 2011) του Δήμου Καλαμαριάς, 101.753 κατοίκους (απογραφή 2011) του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου, 84.741 κατοίκους (απογραφή 2011) του Δήμου Νεαπόλεως – Συκεών, 99.245 κατοίκους (απογραφή 2011) του Δήμου Παύλου Μελά, 34.625 κατοίκους (απογραφή 2011) της Δημοτικής Ενότητας Πυλαίας και 17.444 κατοίκους (απογραφή 2011) της Δημοτικής Ενότητας Πανοράματος. Ποσοστιαία το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης καταλαμβάνει το 72,63% (διάγραμμα 1) του συνολικού πληθυσμού του Νομού Θεσσαλονίκης, ο οποίος απαριθμεί 1.110.551 κατοίκους (απογραφή 2011).

¹ Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει τους Δήμους: Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Καλαμαριάς, Κορδελιού-Ευόσμου, Νεαπόλεως-Συκεών, Παύλου Μελά και τις Δημοτικές Ενότητες Πυλαίας και Πανοράματος (Πηγή: Εργαστήριο Χωροταξικού Σχεδιασμού, Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ)

<https://opencourses.auth.gr/modules/units/?course=OCRS426&id=4578> (19.6.2020) σελ.21-22

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία απεικόνιση του Νομού Θεσσαλονίκης

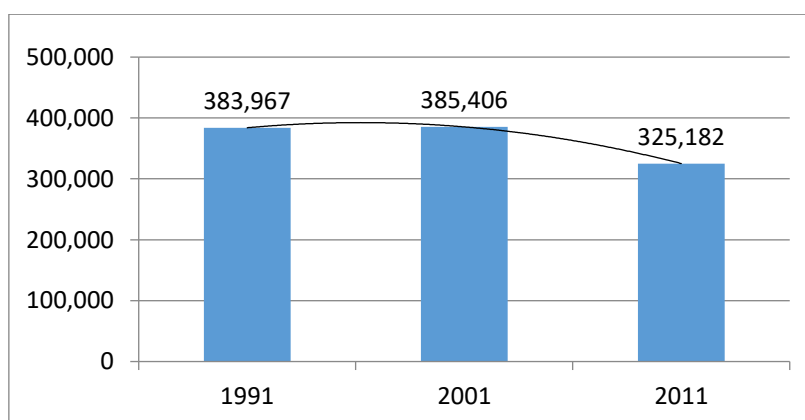

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Τις τελευταίες δεκαετίες ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης, του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και γενικότερα του Νομού Θεσσαλονίκης εξελίχθηκε ως εξής:

Α) Ο Δήμος Θεσσαλονίκης απαριθμούσε: 383.967 κατοίκους στην απογραφή του έτους 1991, 385.406 κατοίκους στην απογραφή του έτους 2001 και 325.182 κατοίκους στην απογραφή του έτους 2011. Σε γενικές γραμμές, τη δεκαετία 1991-2001 ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης παρουσίασε σταθερότητα, ενώ την επόμενη δεκαετία 2001-2011 παρουσίασε συρρίκνωση 15,63%. (Διάγραμμα 2)

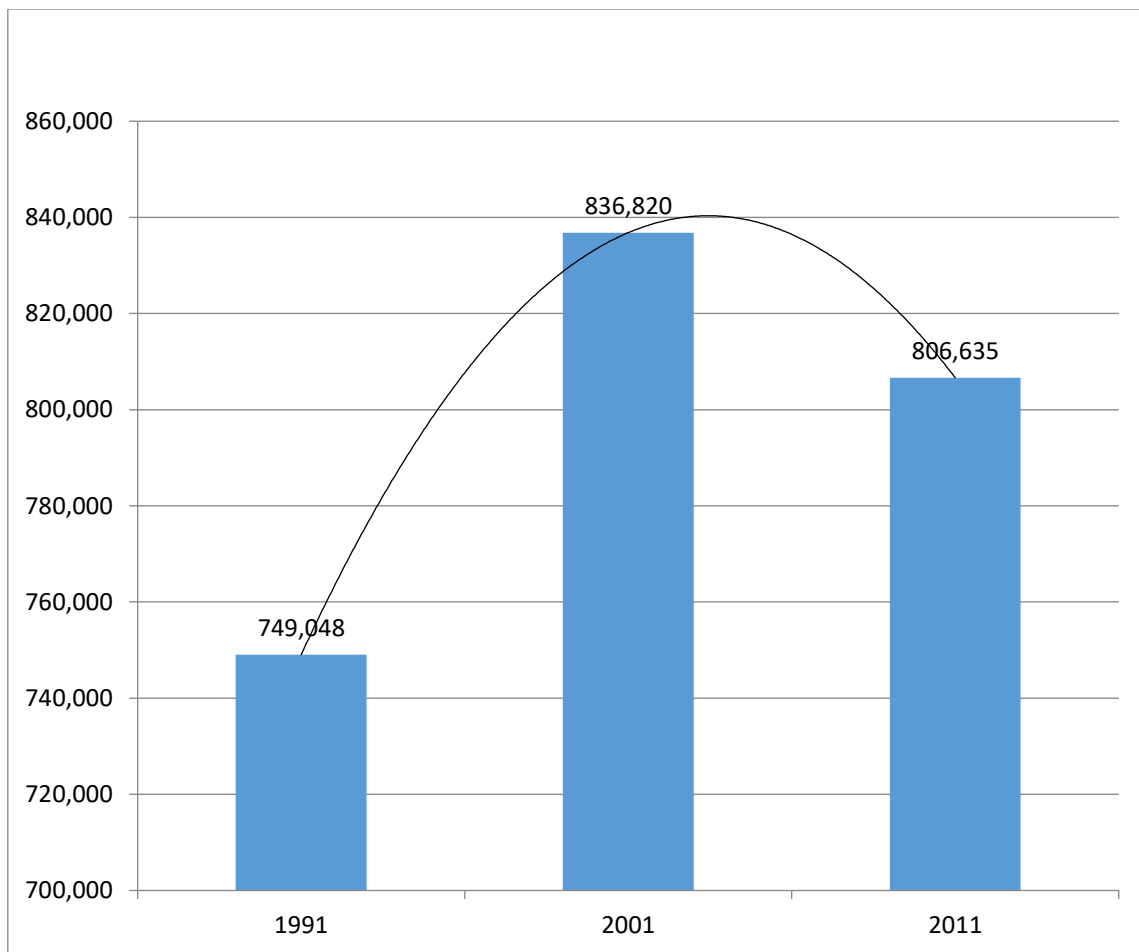
Διάγραμμα 2: Εξέλιξη πληθυσμού του Δήμου Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Β) Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης απαριθμούσε: 749.048 κατοίκους στην απογραφή του έτους 1991, 836.820 κατοίκους στην απογραφή του έτους 2001 και 806.635 στην απογραφή του έτους 2011. Τη δεκαετία 1991-2001 το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης παρουσίασε αλματώδη πληθυσμιακή αύξηση 11,72%, ενώ την επόμενη δεκαετία 2001-2011 συρρικνώθηκε 3,61%. (Διάγραμμα 3)

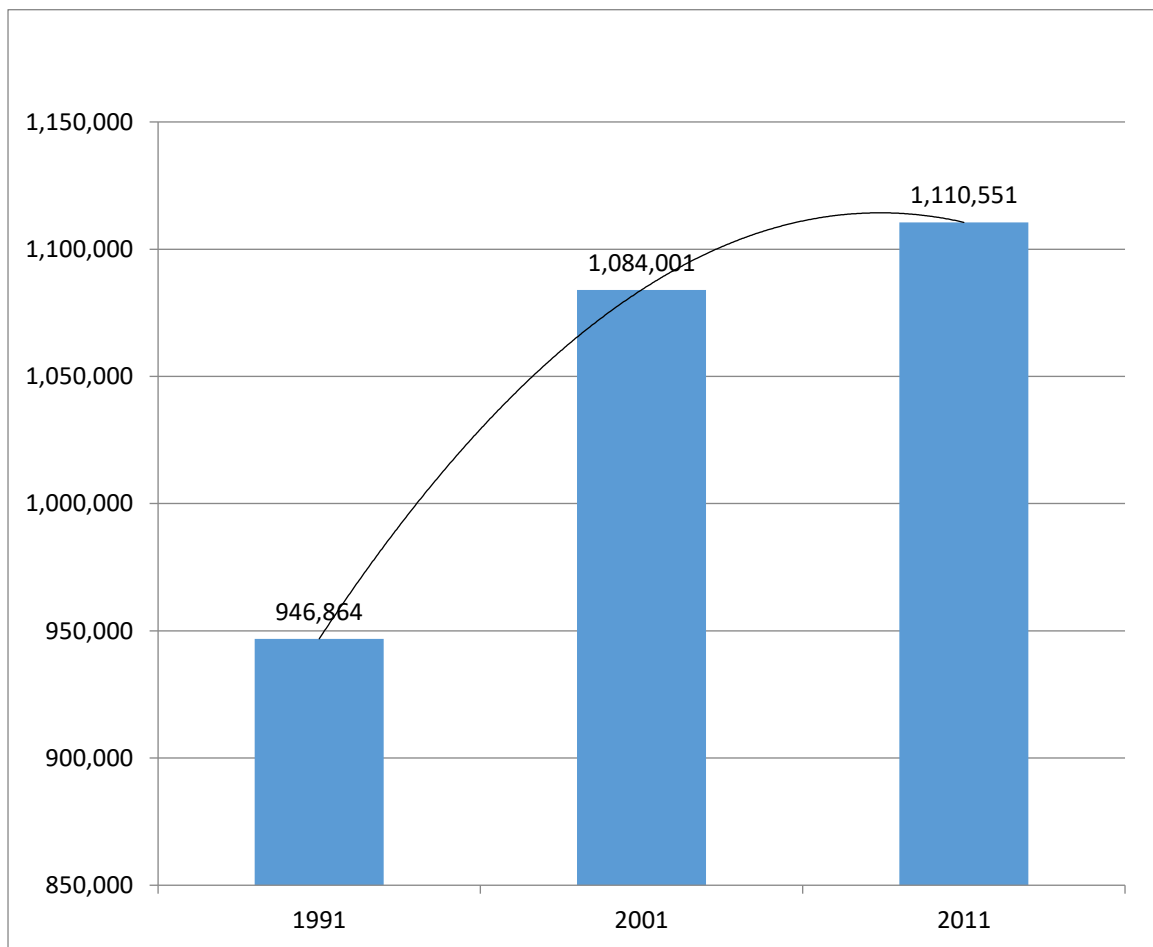
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη πληθυσμού του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Γ) Ο Νομός Θεσσαλονίκης απαριθμούσε 946.864 κατοίκους στην απογραφή του έτους 1991, 1.084.001 κατοίκους στην απογραφή του έτους 2001 και 1.110.551 κατοίκους στην απογραφή του έτους 2011. Γενικότερα γίνεται αντιληπτό ότι την εικοσαετία 1991-2011 ο Νομός Θεσσαλονίκης παρουσίασε σημαντική αυξητική πληθυσμιακή τάση της τάξης 17,29%. (Διάγραμμα 4)

Διάγραμμα 4: Εξέλιξη πληθυσμού του Νομού Θεσσαλονίκης

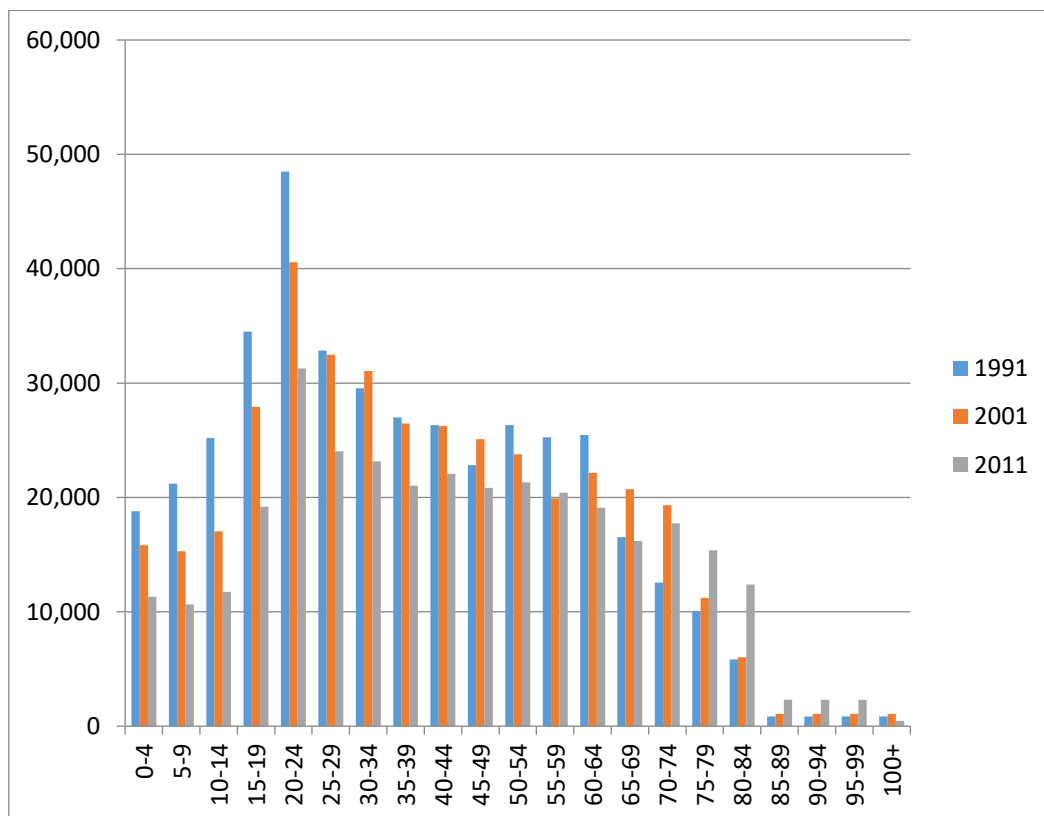

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία των διαγραμμάτων 2, 3 και 4 μπορεί να ειπωθεί ότι κατά τη δεκαετία 2001-2011, παρατηρείται αποκέντρωση του πληθυσμού από το άστυ προς την ύπαιθρο του Νομού διότι ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης και γενικότερα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης συρρικνώθηκε, ενώ παρατηρήθηκε αυξητική πληθυσμιακή τάση στο σύνολο του Νομού Θεσσαλονίκης.

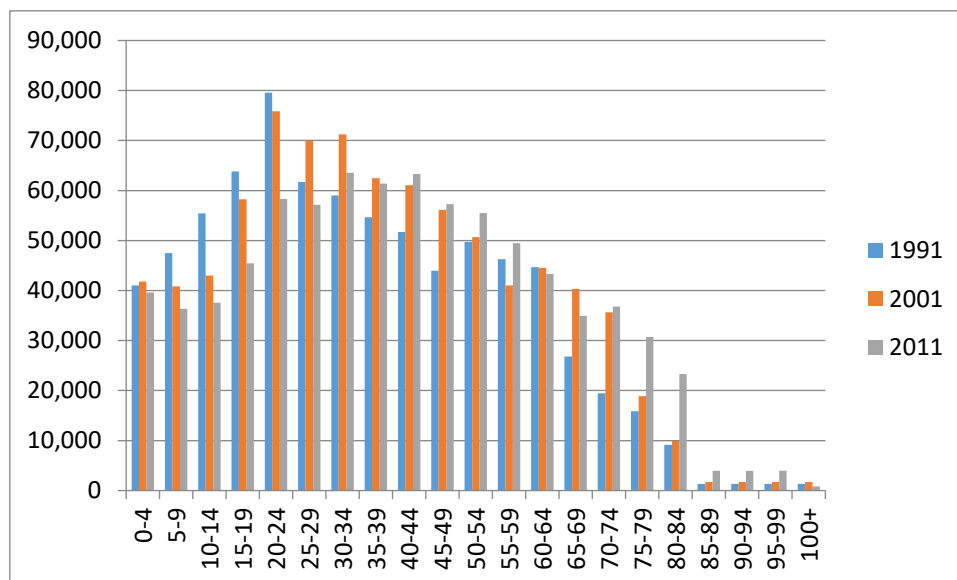
Παράλληλα, η κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση δείχνει ότι κατά την εικοσαετία 1991-2011 ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης, του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και γενικότερα του Νομού Θεσσαλονίκης παρουσιάζει συνεχόμενη γήρανση. (Διάγραμμα 5, 6 και 7)

Διάγραμμα 5: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Δήμου Θεσσαλονίκης

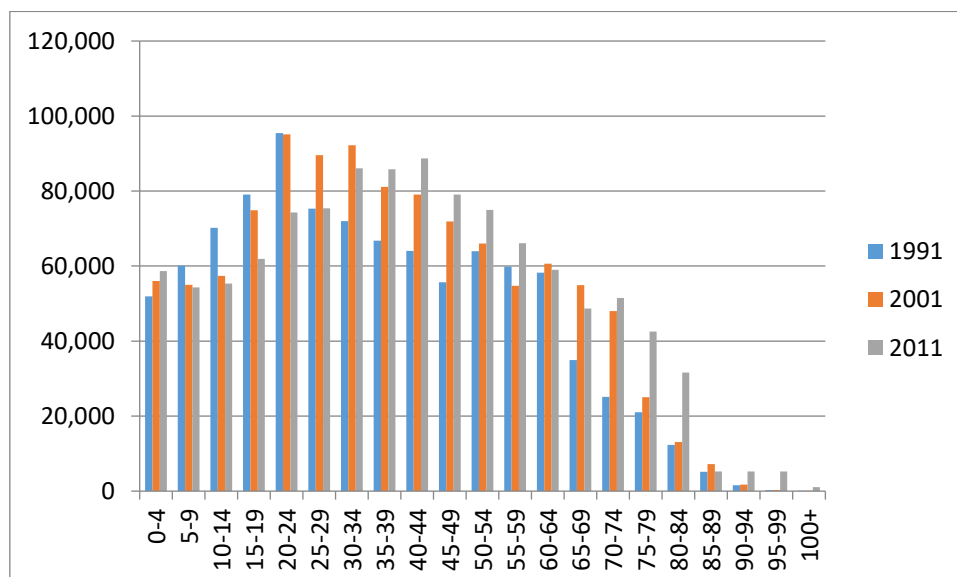
Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της e-demografy.gr

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της e-demography.gr

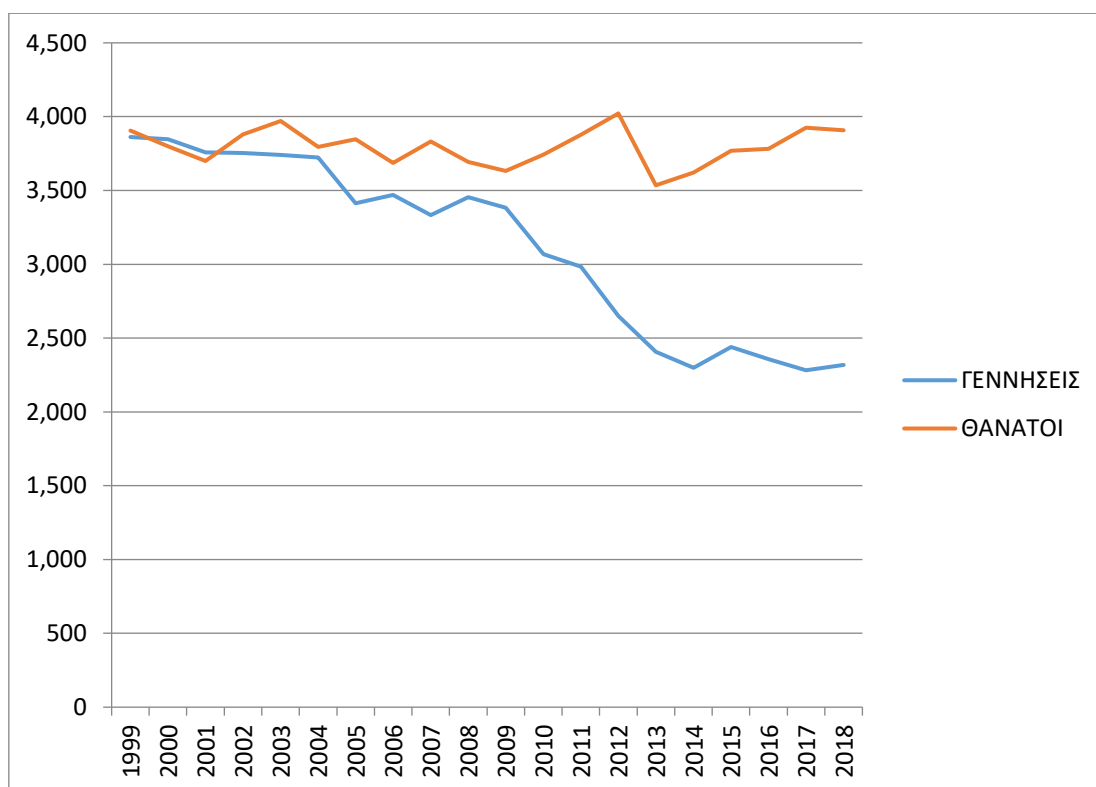
Διάγραμμα 7: Εξέλιξη πληθυσμού ανά ηλικιακή κλάση του Νομού Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της e-demography.gr

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στατιστικά δημογραφικά της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν στις γεννήσεις και τους θανάτους, αξίζει να σημειωθεί ότι την εικοσαετία 1999-2018 ο αριθμός των θανάτων στο Δήμο Θεσσαλονίκης παρέμεινε σχεδόν σταθερός, ενώ οι γεννήσεις μειώθηκαν 39,98%. Συγκεκριμένα το έτος 1999 έλαβαν χώρα 3.862 γεννήσεις και 3.905 θάνατοι και το έτος 2018 γεννήθηκαν 2.318 παιδιά και απεβίωσαν 3.907 άτομα. Πιθανότατα το φαινόμενο της υπογεννητικότητας να βασίζεται μεταξύ άλλων παραγόντων, και στην οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας, η οποία επέφερε ανασφάλεια σε αρκετά ζευγάρια και τα ανάγκασε να παραμείνουν στην ατεκνία ή ολιγοτεκνία. (Διάγραμμα 8)

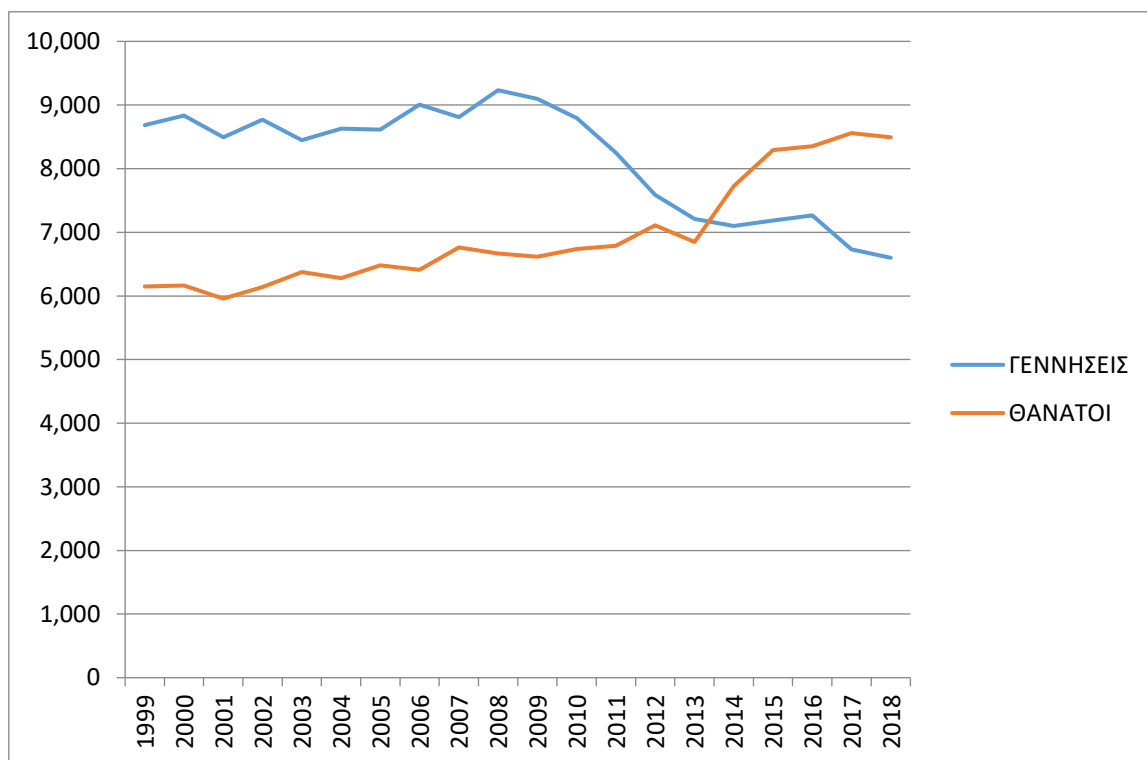
Διάγραμμα 8: Γεννήσεις - Θάνατοι του Δήμου Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Όσον αφορά τα στοιχεία γεννήσεων και θανάτων του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης αξίζει να επισημανθεί ότι την εικοσαετία 1999-2018 το ισοζύγιο ήταν αρχικά θετικό για τις γεννήσεις. Η τάση αυτή παρέμεινε σταθερή περίπου μια δεκαετία και στη συνέχεια άρχισε σιγά-σιγά η υπογεννητικότητα. Από το 2014 και έκτοτε η σχέση γεννήσεων – θανάτων αντιστράφηκε και πλέον οι γεννήσεις παρουσιάζουν αρνητική τάση σε σχέση με τους θανάτους, οι οποίοι παρουσιάζουν σταθερή αυξητική τάση. Συγκεκριμένα το έτος 1999 έλαβαν χώρα 8.683 γεννήσεις και 6.148 θάνατοι, το έτος 2014 γεννήθηκαν 7.098 παιδιά και απεβίωσαν 7.724 άτομα και το έτος 2018 υπήρξαν 6.599 γεννήσεις και 8.494 θάνατοι. Σε ποσοστιαία βάση κατά τη διάρκεια των ετών 1999-2018 οι γεννήσεις είχαν μείωση 24,00% και οι θάνατοι αύξηση 38,16%. (Διάγραμμα 9)

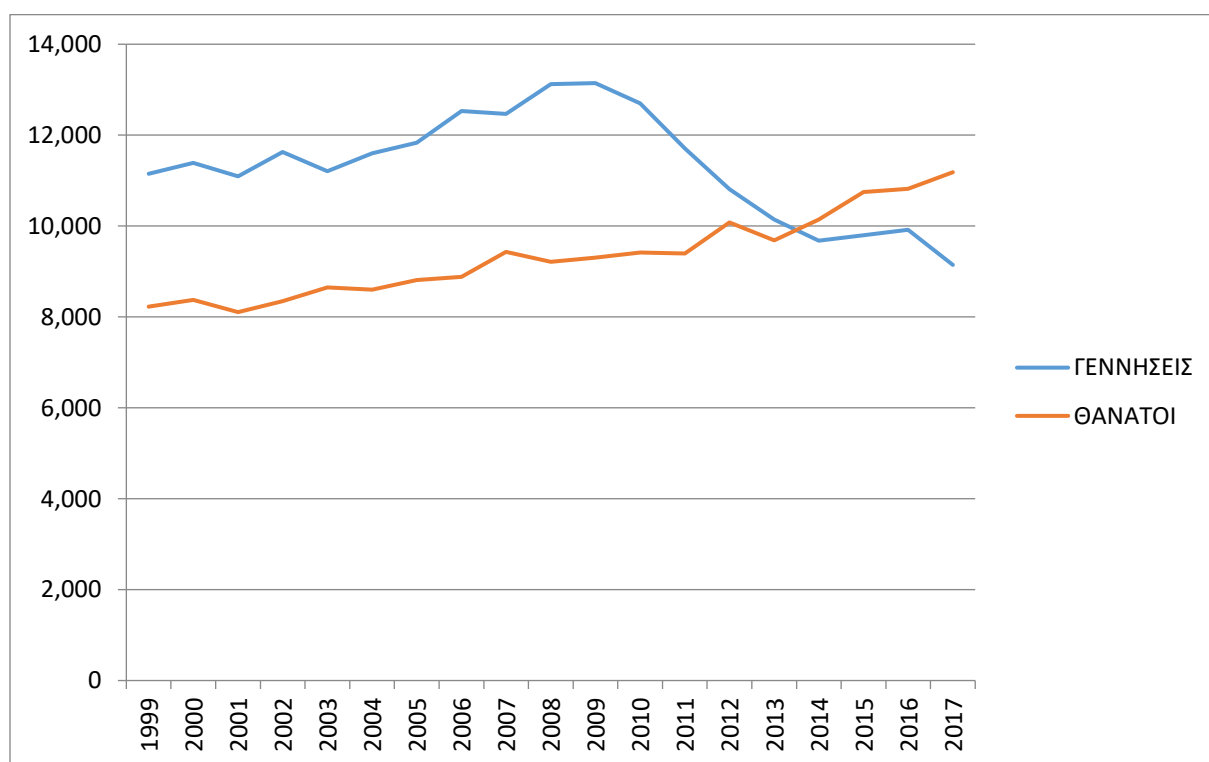
Διάγραμμα 9: Γεννήσεις - Θάνατοι του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Αντίστοιχη τάση με τη σχέση του αριθμού γεννήσεων και θανάτων του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, παρουσιάζει ολόκληρος ο Νομός Θεσσαλονίκης. Κατά την εικοσαετία 1999-2018 επίσης το ισοζύγιο γεννήσεων-θανάτων ήταν αρχικά θετικό για τις γεννήσεις. Στη συνέχεια από το 2009 αρχίζει απότομα η μείωση του αριθμού των γεννήσεων και το 2014 η παραπάνω σχέση αντιστράφηκε. Έκτοτε οι γεννήσεις παρουσιάζουν αρνητική τάση σε σχέση με τους θανάτους, οι οποίοι παρουσιάζουν συνεχή αυξητική τάση. Συγκεκριμένα, το έτος 1999 καταγράφηκαν 11.150 γεννήσεις και 8.225 θάνατοι, το έτος 2014 έλαβαν χώρα 9.676 γεννήσεις και 10.141 θάνατοι και το έτος 2018 γεννήθηκαν 8.965 παιδιά και απεβίωσαν 11.035 άτομα. Επομένως, ποσοστιαία κατά τη διάρκεια των ετών 1999-2018 οι γεννήσεις είχαν μείωση 19,60% και οι θάνατοι αύξηση 34,16%. (Διάγραμμα 10)

Διάγραμμα 10: Γεννήσεις - Θάνατοι του Νομού Θεσσαλονίκης

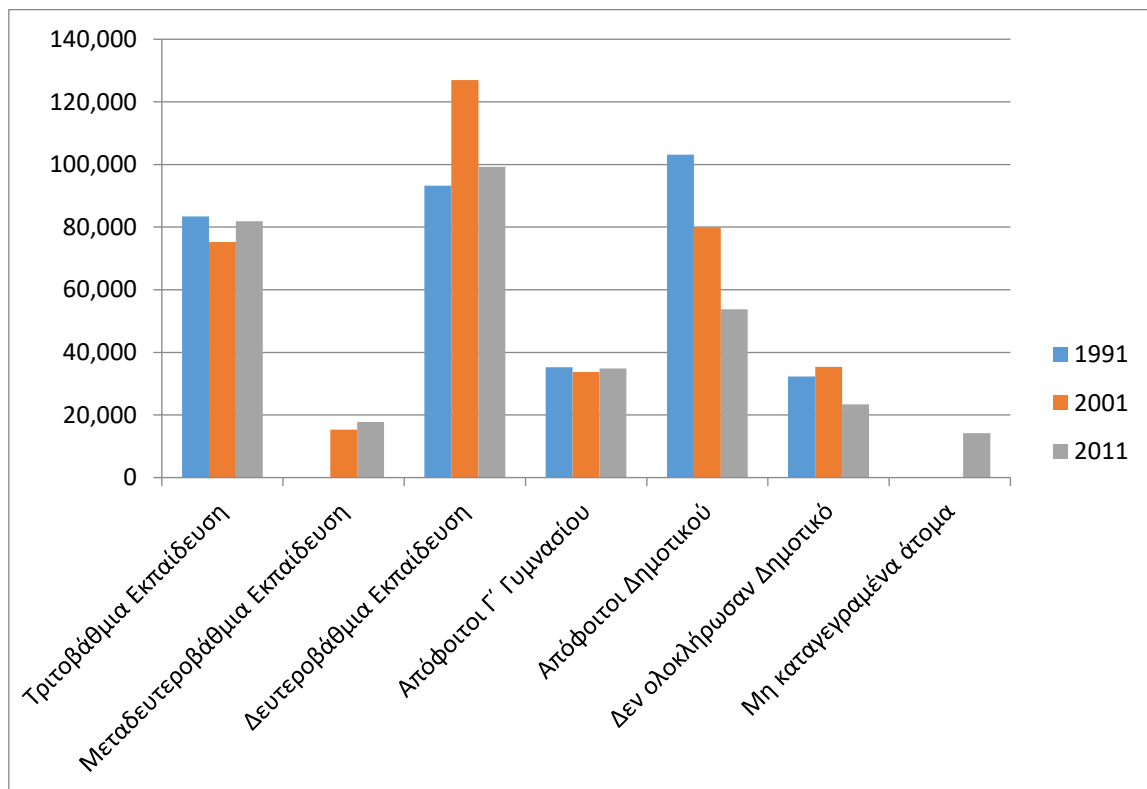

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

1.1.2 Μορφωτικό Επίπεδο

Παρά το γεγονός ότι τα στοιχεία δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα μεταξύ της απογραφής 1991 και των απογραφών 2001 και 2011, γίνεται κατανοητό ότι κατά τη διάρκεια της εικοσαετίας 1991-2011 επήλθε μεταβολή στο μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης και γενικότερα του Νομού Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα με την πάροδο του χρόνου τα στοιχεία δείχνουν ότι οι κάτοικοι του Δήμου Θεσσαλονίκης δεν σταματούν πλέον τόσο συχνά στις χαμηλότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες σε σχέση με το παρελθόν και αντίθετα επιλέγουν να ολοκληρώσουν τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην απογραφή του έτους 2011 το 61,19% των κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης ήταν απόφοιτοι δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. (Διάγραμμα 11)

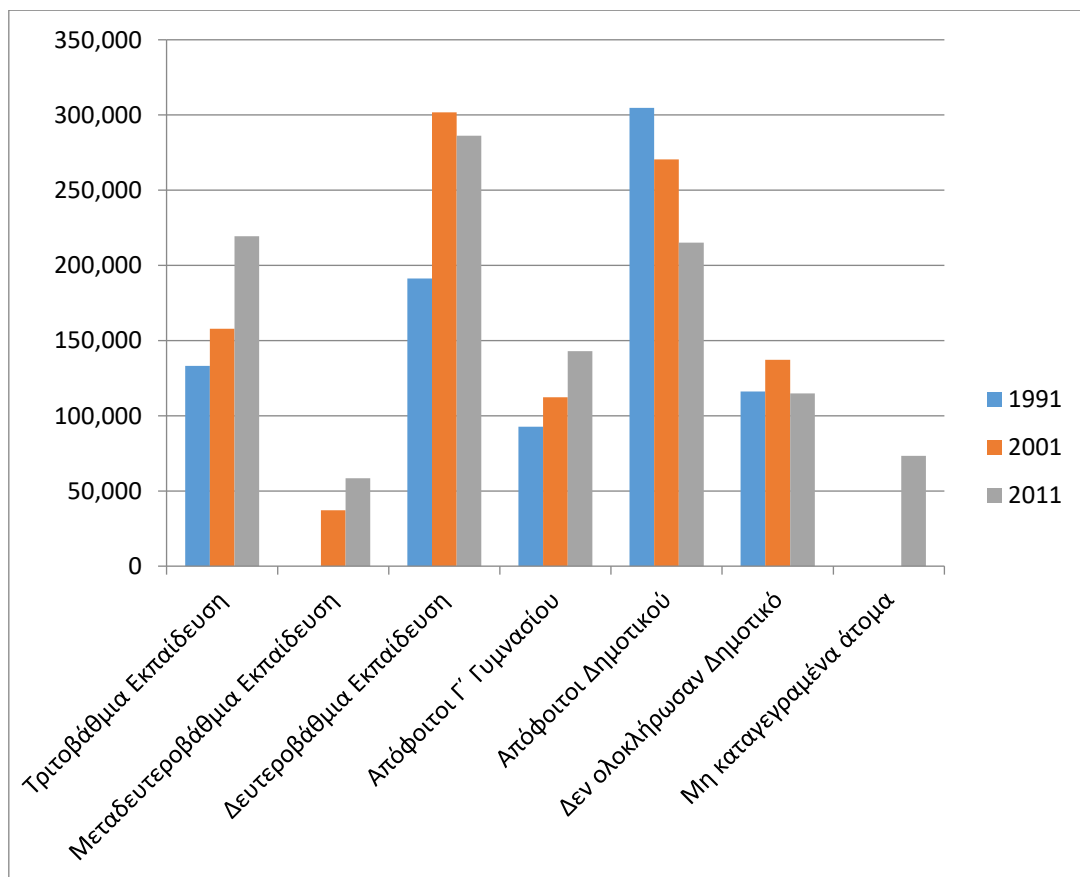
Διάγραμμα 11: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Παρόμοια, αλλά όχι ίδια εικόνα με τα στοιχεία του Δήμου Θεσσαλονίκης παρουσιάζουν τα στοιχεία επιπέδου εκπαίδευσης των κατοίκων συνολικά του Νομού Θεσσαλονίκης. Κατά το χρονικό διάστημα της εικοσαετίας 1991-2011 οι κάτοικοι του νομού δεν σταματούν, σε σχέση με το παρελθόν, πλέον τόσο συχνά στις χαμηλότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες. Αντίθετα τα περισσότερα άτομα επιλέγουν να ολοκληρώσουν τουλάχιστον τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και αρκετά άτομα αποκτούν επιμόρφωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αποτελεί το γεγονός ότι οι απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσίασαν κατά τη διάρκεια των ετών 1999-2018 αύξηση 64,81%. (Διάγραμμα 12)

Διάγραμμα 12: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων του Νομού Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

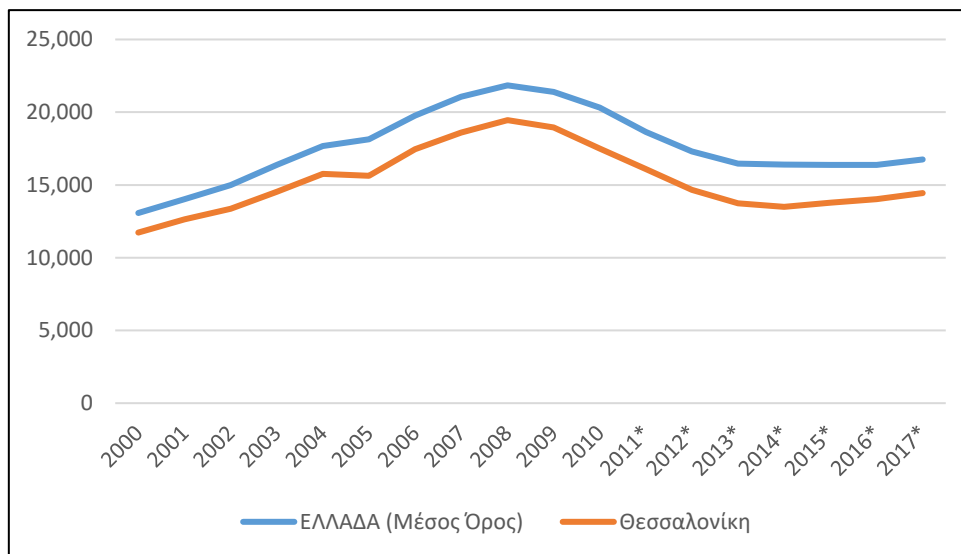
1.2 Οικονομία

1.2.1 ΑΕΠ κατά κεφαλή

Το ΑΕΠ κατά κεφαλή της Μητροπολιτικής Ενότητας (Νομού) Θεσσαλονίκης κατά τη χρονική περίοδο 2000-2017 παρουσίασε καμπύλη αυξομειώσης. Κατά τα πρώτα έτη του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος διαπιστώθηκε σταθερή ανάπτυξη με κορύφωση το έτος 2008. Συγκεκριμένα μεταξύ των ετών 2000-2008 παρουσιάστηκε αύξηση 65,89% ΑΕΠ κατά κεφαλή. Στη συνέχεια άρχισε η σταδιακή πτώση μέχρι το 2014. Τα στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι μεταξύ των ετών 2008-2014 καταγράφηκε μείωση 30,64% στο ΑΕΠ κατά κεφαλή του Νομού Θεσσαλονίκης και κατόπιν ακολούθησε μια σταθεροποίηση μέχρι το έτος 2017.

Χαρακτηριστικό γεγονός αποτελεί ότι το ΑΕΠ κατά κεφαλή της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης κατά τη χρονική περίοδο των ετών 2000-2017 παρουσίασε Μέσο Όρο 12,98% χαμηλότερο και παράλληλη πορεία σε σχέση με τον Μέσο Όρο του ΑΕΠ κατά κεφαλή της χώρας. (Διάγραμμα 13)

Διάγραμμα 13: ΑΕΠ κατά κεφαλή του Νομού Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ
(Τα έτη 2011-2017 είναι εκτιμήσεις)

1.2.2 Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ εξετάζονται οι παρακάτω κλάδοι της οικονομίας σχετικά με τη συνεισφορά τους στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της τοπικής οικονομίας του Νομού Θεσσαλονίκης κατά το χρονικό διάστημα των ετών 2000-2017:

- Γεωργία, δασοκομία & αλιεία
- Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία
- Κατασκευές
- Χονδρικό & λιανικό εμπόριο
- Ενημέρωση & επικοινωνία
- Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες
- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
- Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες
- Δημόσια διοίκηση & άμυνα
- Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία

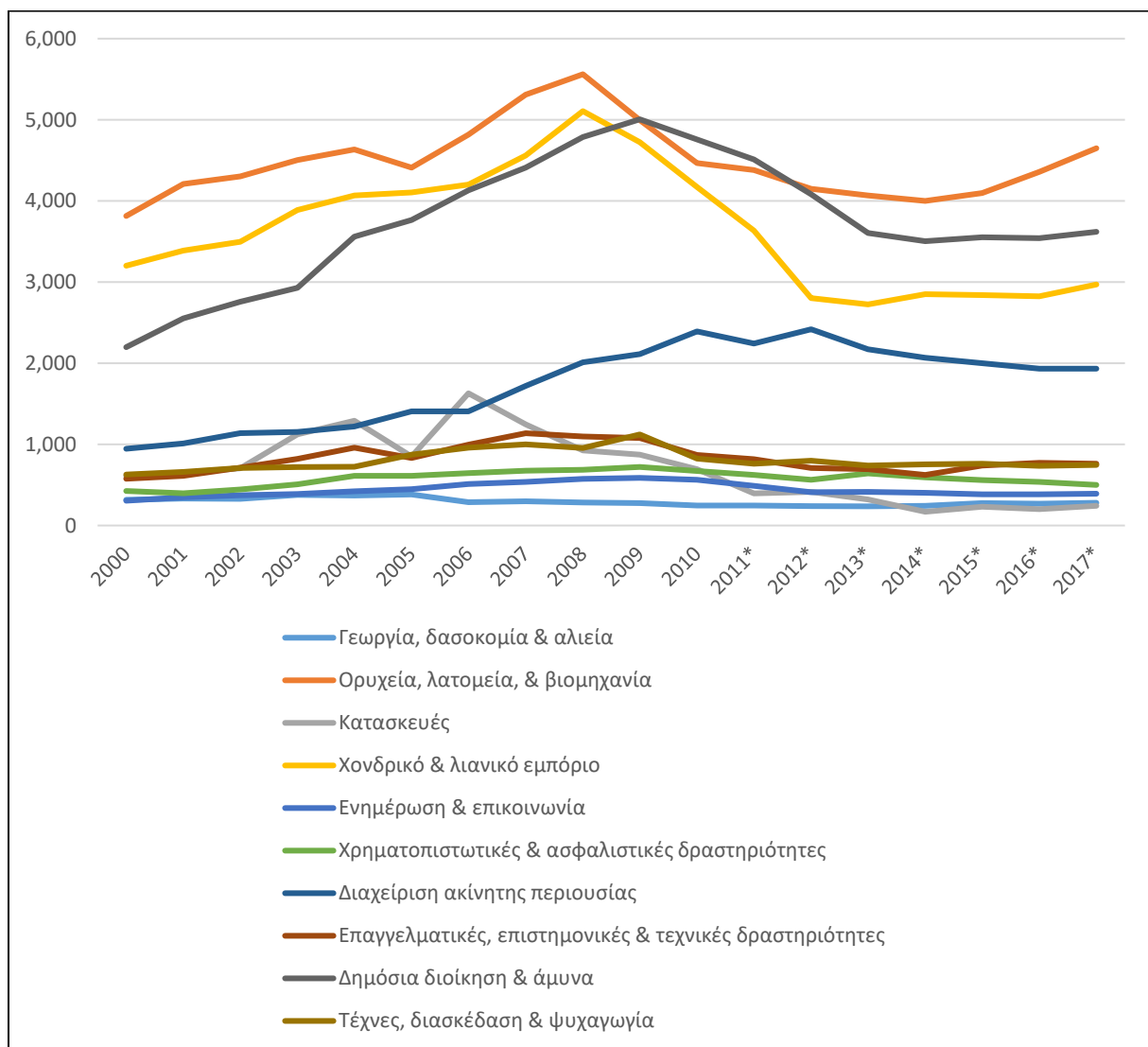
Από το παρακάτω διάγραμμα 14 γίνεται σαφές ότι οι σημαντικότεροι κλάδοι της τοπικής οικονομίας ως προς την συνεισφορά τους στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά το έτος 2017 είναι: α) Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία, β) Δημόσια διοίκηση & άμυνα, γ) Χονδρικό & λιανικό εμπόριο και δ) Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, ενώ οι κλάδοι με τη μικρότερη συνεισφορά είναι: α) Κατασκευές, β) Γεωργία, δασοκομία & αλιεία, γ) Ενημέρωση & επικοινωνία, δ) Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες, ε) Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες, και στ) Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία.

Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και ειδικότερα στο χρονικό διάστημα των ετών 2008-2014 επηρεάστηκαν περισσότερο αρνητικά, εκτός από τους τρεις σημαντικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας: α) Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία (πτώση 28,07%), β) Δημόσια διοίκηση & άμυνα (πτώση 29,96%), γ) Χονδρικό & λιανικό εμπόριο (πτώση 46,64%) και ο κατασκευαστικός κλάδος, ο οποίος παρουσίασε στη χρονική περίοδο 2006-2014 κατακόρυφη πτώση 90,18%. Αντίθετα το ίδιο χρονικό διάστημα οι υπόλοιποι κλάδοι της οικονομίας έμειναν ανεπηρέαστοι και σταθεροποιημένοι ως προς τις τιμές τους.

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι συγκρίνοντας στα μεγέθη των κλάδων της οικονομίας της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης ανάμεσα στα έτη 2000 και 2017, διαφαίνεται ότι

ορισμένοι κλάδοι παρουσίασαν άνοδο ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, ενώ άλλοι κλάδοι είχαν πτώση. Ειδικότερα, αύξηση παρουσίασαν οι κλάδοι: α) Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία (αύξηση 21,91%), β) Δημόσια διοίκηση & άμυνα (αύξηση 64,70%) και γ) Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (104,12%), ενώ αντίθετα μείωση παρουσίασαν οι κλάδοι: α) Χονδρικό & λιανικό εμπόριο (μείωση 7,24%) και β) Κατασκευές (μείωση 60,26%). (Διάγραμμα 14)

Διάγραμμα 14: Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο του Νομού Θεσσαλονίκης

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ
(Τα έτη 2011-2017 είναι εκτιμήσεις)

1.2.3 Εξέλιξη Αριθμού Επιχειρήσεων

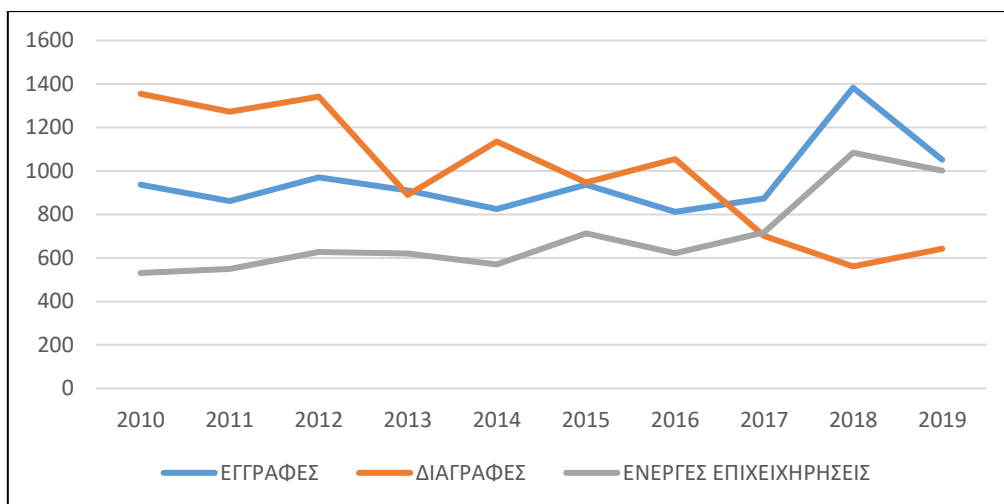
Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει το ισοζύγιο μεταξύ των εγγραφών και διαγραφών των επιχειρήσεων καθώς επίσης και τον αριθμό των ενεργών επιχειρήσεων στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης κατά την τελευταία δεκαετία 2010-2019.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι το χρονικό διάστημα 2010-2017 ο αριθμός των διαγραφών των επιχειρήσεων ήταν σχεδόν πάντα ίσος ή μεγαλύτερος από τον αριθμό των εγγραφών των επιχειρήσεων, πιθανότατα λόγω της οικονομικής κρίσης της εποχής. Μετά το έτος 2017 το ισοζύγιο εγγραφών-διαγραφών αντιστρέφεται και πλέον ο αριθμός των εγγραφών των επιχειρήσεων στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των διαγραφών.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι τη τριετία 2016-2018 ο αριθμός των εγγραφών των επιχειρήσεων αυξήθηκε 70,32%. Αντίθετα το χρονικό διάστημα ο αριθμός των διαγραφών των επιχειρήσεων μειώθηκε κατά 46,77%.

Επιπλέον, αξίζει να επισημανθεί ότι παρά το γεγονός ότι η οικονομική κρίση της δεκαετίας 2010-2019 επηρέασε σοβαρά την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, εντούτοις ο αριθμός των ενεργών επιχειρήσεων παρουσιάζει αύξηση 88,70%. (Διάγραμμα 15)

Διάγραμμα 15: Ισοζύγιο Εγγραφών-Διαγραφών Επιχειρήσεων στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης κατά τα έτη 2010-2019

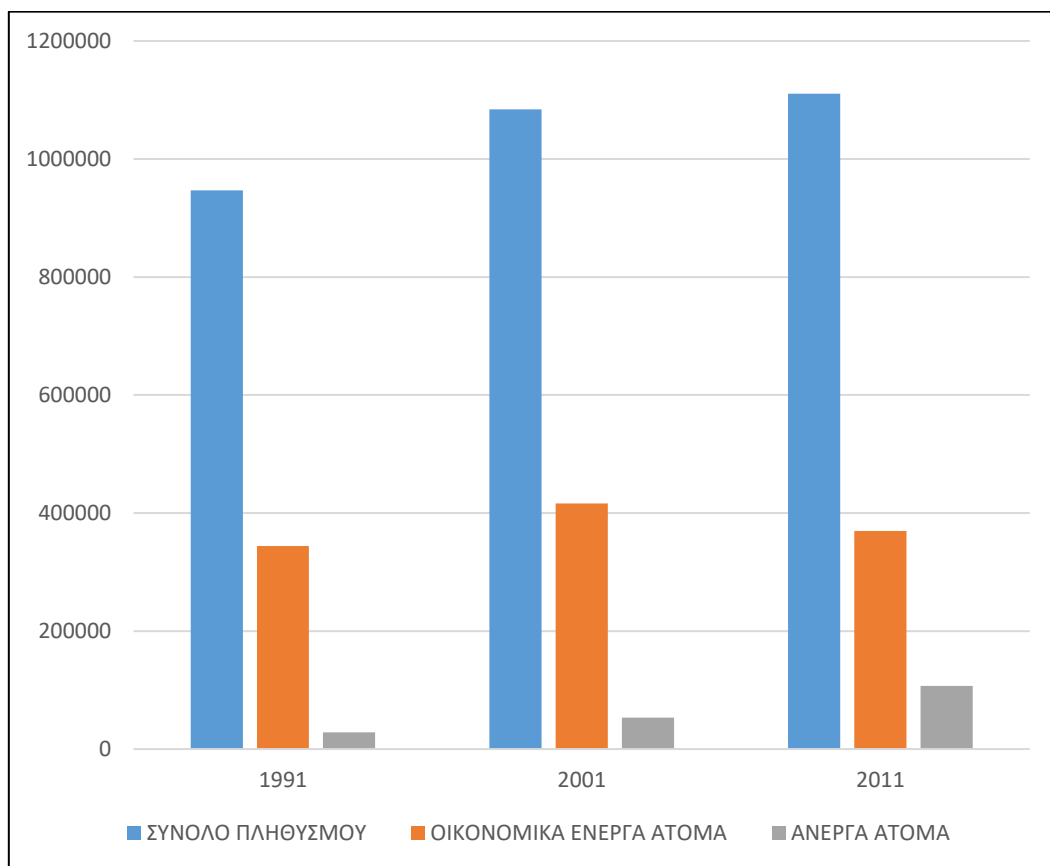

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης

1.2.4 Απασχόληση

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής παρατηρείται ότι παρά την αύξηση κατά 17,29% του πληθυσμού της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης κατά την εικοσαετία 1991-2011, τα οικονομικά ενεργά άτομα αυξήθηκαν μόλις 7,31%, ενώ τα άνεργα άτομα παρουσίασαν ραγδαία αύξηση 255,75% πιθανότατα λόγω της οικονομικής κρίσης της τελευταίας δεκαετίας. (Διάγραμμα 16)

Διάγραμμα 16: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός Νομού Θεσσαλονίκης τα έτη 1991-2011

Το διάγραμμα βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ερευνητικά εργαλεία

2.1 Ανάλυση GAP

Η ερευνητική προσέγγιση της μελέτης κινείται μέσα στο πλαίσιο της προσέγγισης της ανάλυσης χάσματος (gap analysis), κατά την οποία αποτυπώνεται και συγκρίνεται η υφιστάμενη κατάσταση σε σχέση με την στοχοθεσία της ανάπτυξης και συνοχής και στη διατύπωση προτάσεων πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, στην οικονομική θεωρία, η ανάλυση του χάσματος (gap analysis) αποτελεί ένα εργαλείο αξιολόγησης και αποτίμησης το οποίο επιτρέπει στην οικονομική μονάδα να συγκρίνει την πραγματική της απόδοση με τη δυνητική απόδοση, όπως καθορίζεται από τα στοιχεία του εσωτερικού και εξωτερικού της περιβάλλοντος. Η ανάλυση του χάσματος εστιάζει στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- 1. Που βρισκόμαστε**
- 2. Που θέλουμε να είμαστε**

Αποστολή του υφιστάμενου αναπτυξιακού πλάνου είναι να κλείσει το χάσμα μεταξύ των δύο θέσεων. Η ανάλυση του χάσματος αναφέρεται στη σύγκριση μεταξύ της υπάρχουσας και της θέσης-στόχου και στον καθορισμό της μεταξύ τους «απόστασης». Στο δεύτερο στάδιο της ανάλυσης πρέπει να καθοριστούν οι τρόποι «γεφύρωσης» του χάσματος, καθώς επίσης και οι απαραίτητες εκείνες ενέργειες και δραστηριότητες που πρέπει να αναληφθούν. Η ανάλυση του χάσματος (Gap analysis) αποτελεί τη σύγκριση της υπάρχουσας κατάστασης σε σχέση με την κατάσταση-στόχου και αφορά διάφορες πτυχές και λειτουργίες, όπως για παράδειγμα:

- Οργάνωση (Organization)
- Στρατηγική κατεύθυνση (Business direction)
- Στρατηγικές διαδικασίες (Business processes)
- Τεχνολογία πληροφορικής (Information technology)

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1. Αποτελέσματα Ανάλυσης Χάσματος – GAP Analysis

	Απόδοση στο φυσικό αντικείμενο	Αξιολόγηση	Βαρύτητα	Βαθμολογία	Τιμή Στόχος	Απόκλιση
Υφιστάμενη Δημογραφική & Μορφωτική Κατάσταση των κατοίκων						
1	Αποκέντρωση πληθυσμού	85	0.90	76.5	90	13.50
2	Αντιμετώπιση Υπογεννητικότητας	30	0.85	25.5	85	59.5
3	Μακροζωία - Γήρανση πληθυσμού	60	0.75	45	75	30.00
4	Υψηλό μορφωτικό επίπεδο - Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	77	0.70	53.9	70	16.1
5	Δευτεροβάθμια και Μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση	60	0.85	51	85	34.00
Οικονομία – Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων						
6	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων	70	0.85	59.5	85	25.5
7	Γεωργία, δασοκομία & αλιεία	60	0.60	36	60	24.00
8	Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία	50	0.72	36	72	36
9	Κατασκευές	55	0.92	50.6	92	41.40
10	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	85	0.85	72.25	85	12.75
11	Ενημέρωση & επικοινωνία	70	1.00	70	100	30
12	Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες	60	0.60	36	60	24.00
13	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	77	0.95	73.15	95	21.85
14	Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες	42	0.80	33.6	80	46.40

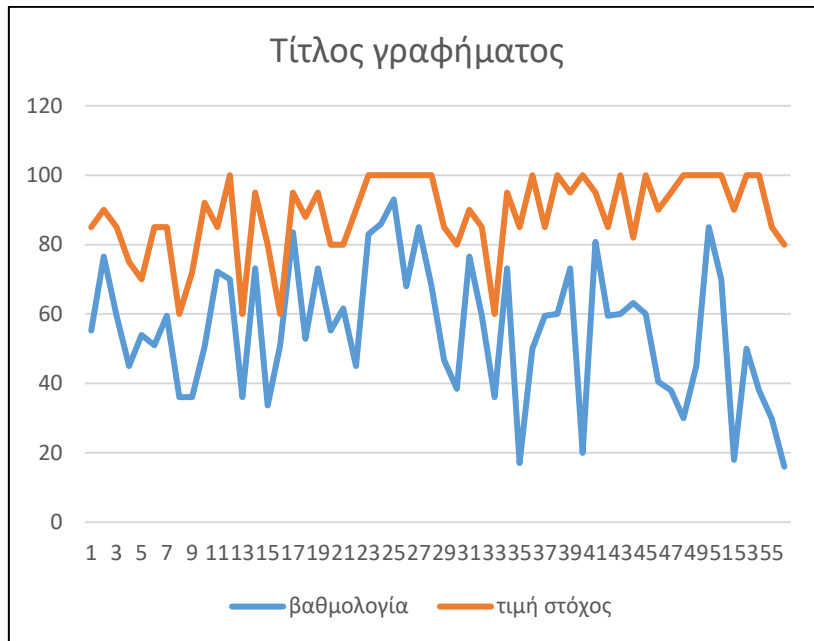
15	Δημόσια διοίκηση & άμυνα	85	0.60	51	60	9.00
16	Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία	88	0.95	83.6	95	11.4
17	Ενεργές Επιχειρήσεις στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσ/νίκης	60	0.88	52.8	88	35.20
18	Εγγραφές Νέων Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	77	0.95	73.15	95	21.85
19	Περιορισμός των Διαγραφών Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	69	0.80	55.2	80	24.80
20	Οικονομικά ενεργά άτομα	77	0.80	61.6	80	18.40
21	Πάταξη της Ανεργίας	50	0.90	45	90	45
Προτάσεις Τουριστικής Ανάπτυξης						
22	Θεματικός Τουρισμός	83	1.00	83	100	17.00
23	Συνεδριακός Τουρισμός	86	1.00	86	100	14
24	Γαστρονομικός Τουρισμός	93	1.00	93	100	7.00
25	Περιπατητικός Τουρισμός	68	1.00	68	100	32.00
26	Προβολή αγροδιατροφικών προϊόντων	85	1.00	85	100	15.00
27	Προβολή της "γεύσης" και αίσθησης της πόλης	68	1.00	68	100	32.00
28	Φεστιβάλ παγκόσμιας εμβέλειας	55	0.85	46.75	85	38.25
29	Νέες μαρίνες σκαφών	48	0.80	38.4	80	41.60
30	Προβολή της συνύπαρξης των τριών θρησκευτικών πολιτισμών (χριστιανικός, εβραϊκός, μουσουλμανικός)	85	0.90	76.5	90	13.50
31	Δημιουργία νέων κλειστών κολυμβητηρίων & πισίνων	70	0.85	59.5	85	25.5
32	Προβολή Φυσικού Περιβάλλοντος (Δέλτα Αξιού, Σείχ-Σου κλπ)	60	0.60	36	60	24.00
33	Καλαίσθητα αναμνηστικά	77	0.95	73.15	95	21.85
34	Δημιουργία μύθων - ανάδειξη ιστορίας/μυθολογίας	50	0.85	42.5	85	42.50

35	Οικονομικά θέλγητρα σε αεροπορικές εταιρίες	50	1.00	50	100	50.00
36	Πεζοδρόμηση παλιάς παραλιακής οδού και δρόμων στο κέντρο	70	0.85	59.5	85	25.5
37	Αναβάθμιση υποδομών (αεροδρόμιο, λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός, σταθμός ΚΤΕΛ, σταθμοί TAXI)	60	1.00	60	100	40.00
38	Στόχευση σε οικονομικά αναπτυγμένες αγορές)	77	0.95	73.15	95	21.85
39	Συνεργασία με όλα τα κανάλια διανομής	20	1.00	20	100	80.00
40	Δημιουργία ενιαίου site όλων των φορέων για την τουριστική προβολή της πόλης	85	0.95	80.75	95	14.25
41	Σχεδιασμός όλων των δρόμων της πόλης 1 έτος πριν	70	0.85	59.5	85	25.5
42	Δημιουργία φορέα για τον συντονισμό όλων των τουριστικών πρωτοβουλιών (Δημοσίου & ιδιωτικού τομέα)	60	1.00	60	100	40.00
43	Συνεισφορά ιδιωτών στην καμπάνια της πόλης	77	0.82	63.14	82	18.86
Επίλυση Προβλημάτων						
44	Υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομών (μετρό, λιμάνι, παραλιακό μέτωπο κλπ)	60	1.00	60	100	40.00
45	Διευθέτηση του κυκλοφοριακού προβλήματος	45	0.90	40.5	90	49.50
46	Δημιουργία θέσεων πάρκινγκ	40	0.95	38	95	57
47	Αναβάθμιση επιπέδου καθαριότητας	30	1.00	30	100	70
48	Ανανέωση στόλου μέσω μαζικής μεταφοράς (αστικά λεωφορεία, ταξί, τρένα)	45	1.00	45	100	55.00

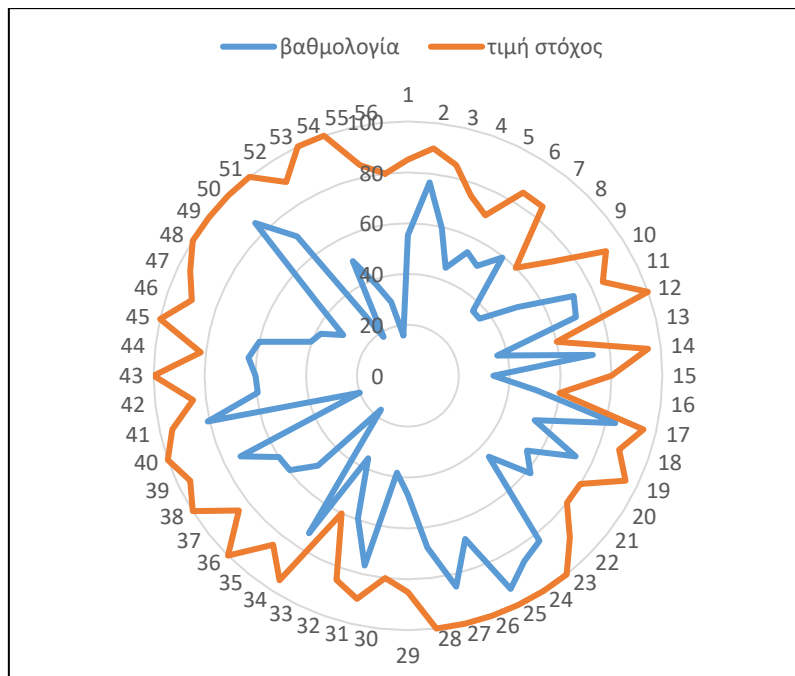
49	Επέκταση ωραρίου μουσείων και αξιοθέατων μνημείων	85	1.00	85	100	15.00
50	Επέκταση και αναβάθμιση της σήμανσης μνημείων & αξιοθέατων	70	1.00	70	100	30
51	Καταπολέμηση του προβλήματος των αδέσποτων ζώων	20	0.90	18	90	72.00
52	Συντονισμός και ενοποίηση των σποραδικών πλάνων τουριστικής ανάπτυξης από διάφορους φορείς	50	1.00	50	100	50.00
53	Ενοποίηση των αποσπασματικών σχεδίων μάρκετινγκ δημοσίου & ιδιωτικού τομέα	38	1.00	38	100	62
54	Αναδημιουργία της Τουριστικής Αστυνομίας	35	0.85	29.75	85	55.25
55	Πάταξη της Ηχορύπανσης (από κόρνες ΙΧ, ηλεκτρικές γεννήτριες μικροπωλητών, κακοσυντηρημένα σιδηρένια καπάκια δρόμου κλπ)	20	0.80	16	80	64.00

(Διάγραμμα 17 και 18)

Διάγραμμα 17: Γραμμική Γραφική απεικόνιση της Αξιολόγησης

Διάγραμμα 18: Αραχνοειδής Γραφική απεικόνιση της Αξιολόγησης

Πίνακας 2. GAP Analysis – Χαρακτηρισμός αξιολόγησης

	Απόδοση στο φυσικό αντικείμενο	Αξιολόγηση	Βαρύτητα
1	Αποκέντρωση πληθυσμού	85	Θετική
2	Αντιμετώπιση Υπογεννητικότητας	30	Απαράδεκτη
3	Μακροζωία - Γήρανση πληθυσμού	60	Ουδέτερη
4	Υψηλό μορφωτικό επίπεδο - Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	77	Θετική
5	Δευτεροβάθμια και Μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση	60	Ουδέτερη
6	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων	70	Οριακά θετική - Ουδέτερη
7	Γεωργία, δασοκομία & αλιεία	60	Ουδέτερη
8	Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία	50	Οριακά Αρνητική
9	Κατασκευές	55	Οριακά Αρνητική
10	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	85	Θετική
11	Ενημέρωση & επικοινωνία	70	Οριακά θετική - Ουδέτερη
12	Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες	60	Ουδέτερη
13	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	77	Θετική
14	Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες	42	Αρνητική
15	Δημόσια διοίκηση & άμυνα	85	Θετική
16	Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία	88	Άριστη
17	Ενεργές Επιχειρήσεις στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσ/νίκης	60	Ουδέτερη

18	Εγγραφές Νέων Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	77	Θετική
19	Περιορισμός των Διαγραφών Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	69	Οριακά θετική - Ουδέτερη
20	Οικονομικά ενεργά άτομα	77	Θετική
21	Πάταξη της Ανεργίας	50	Οριακά Αρνητική
22	Θεματικός Τουρισμός	83	Θετική
23	Συνεδριακός Τουρισμός	86	θετική με τάση προς την αριστεία
24	Γαστρονομικός Τουρισμός	93	Αριστη
25	Περιπατητικός Τουρισμός	68	Οριακά θετική - Ουδέτερη
26	Προβολή αγροδιατροφικών προϊόντων	85	Θετική
27	Προβολή της "γεύσης" και αίσθησης της πόλης	68	Οριακά θετική - Ουδέτερη
28	Φεστιβάλ παγκόσμιας εμβέλειας	55	Οριακά Αρνητική
29	Νέες μαρίνες σκαφών	48	Οριακά Αρνητική
30	Προβολή της συνύπαρξης των τριών θρησκευτικών πολιτισμών (χριστιανικός, εβραϊκός, μουσουλμανικός)	85	Θετική
31	Δημιουργία νέων κλειστών κολυμβητηρίων & πισίνων	70	Οριακά θετική - Ουδέτερη
32	Προβολή Φυσικού Περιβάλλοντος (Δέλτα Αζιού, Σείχ-Σου κλπ)	60	Ουδέτερη
33	Καλαίσθητα αναμνηστικά	77	Θετική
34	Δημιουργία μύθων - ανάδειξη ιστορίας/μυθολογίας	50	Οριακά θετική - Ουδέτερη
35	Οικονομικά θέλγητρα σε αεροπορικές εταιρίες	50	Οριακά Αρνητική
36	Πεζοδρόμηση παλιάς παραλιακής οδού και δρόμων στο κέντρο	70	Οριακά θετική - Ουδέτερη

37	Αναβάθμιση υποδομών (αεροδρόμιο, λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός, σταθμός ΚΤΕΛ, σταθμοί ΤΑΧΙ)	60	Ουδέτερη
38	Στόχευση σε οικονομικά αναπτυγμένες αγορές)	77	Θετική
39	Συνεργασία με όλα τα κανάλια διανομής	20	Απαράδεκτη
40	Δημιουργία ενιαίου site όλων των φορέων για την τουριστική προβολή της πόλης	85	Θετική
41	Σχεδιασμός όλων των δρώμενων της πόλης 1 έτος πριν	70	Οριακά θετική - Ουδέτερη
42	Δημιουργία φορέα για τον συντονισμό όλων των τουριστικών πρωτοβουλιών (Δημοσίου & ιδιωτικού τομέα)	60	Ουδέτερη
43	Συνεισφορά ιδιωτών στην καμπάνια της πόλης	77	Θετική
44	Υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομών (μετρό, λιμάνι, παραλιακό μέτωπο κλπ)	60	Ουδέτερη
45	Διευθέτηση του κυκλοφοριακού προβλήματος	45	Αρνητική
46	Δημιουργία θέσεων πάρκινγκ	40	Αρνητική
47	Αναβάθμιση επιπέδου καθαριότητας	30	Απαράδεκτη
48	Ανανέωση στόλου μέσω μαζικής μεταφοράς (αστικά λεωφορεία, ταξί, τρένα)	45	Αρνητική
49	Επέκταση ωραρίου μουσείων και αξιοθέατων μνημείων	85	Θετική
50	Επέκταση και αναβάθμιση της σήμανσης μνημείων & αξιοθέατων	70	Οριακά Αρνητική - Ουδέτερη
51	Καταπολέμηση του προβλήματος των αδέσποτων ζώων	20	Απαράδεκτη

52	Συντονισμός και ενοποίηση των σποραδικών πλάνων τουριστικής ανάπτυξης από διάφορους φορείς	50	Οριακά Αρνητική
53	Ενοποίηση των αποσπασματικών σχεδίων μάρκετινγκ δημοσίου & ιδιωτικού τομέα	38	Απαράδεκτη
54	Αναδημιουργία της Τουριστικής Αστυνομίας	35	Απαράδεκτη
55	Πάταξη της Ηχορύπανσης (από κόρνες ΙΧ, ηλεκτρικές γεννήτριες μικροπωλητών, κακοσυντηρημένα σιδηρένια καπάκια δρόμου κλπ)	20	Απαράδεκτη

Συνοπτικά, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η Θεσσαλονίκη παρουσιάζει διττή εικόνα διότι διαθέτει από τη μια πλευρά σημαντικά πλεονεκτήματα και από την άλλη πλευρά αντιμετωπίζει χρόνια προβλήματα. Στα πλεονεκτήματα της Θεσσαλονίκης εντάσσονται η εγγύτητα της πόλης με το Άγιο Όρος, τον Όλυμπο, τους αρχαιολογικούς χώρους της Βεργίνας και της Αμφίπολης και η άμεση πρόσβαση με το διεθνές αεροδρόμιο «Μακεδονία». Επιπλέον η πόλη παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη στον θεματικό και γαστρονομικό τουρισμό. Παράλληλα διαθέτει αξιόλογα μέρη φυσικού περιβάλλοντος (Δέλτα Αξιού, Σείχ-Σού), τα οποία ωστόσο δεν αξιοποιούνται, ούτε προβάλλονται ιδιαίτερα. Στα μειονεκτήματα της πόλης παρατηρούνται σημαντικές ανεπάρκειες βασικών υποδομών (οδικοί άξονες, πάρκινγκ, ανεπάρκεια αστικών μέσων μεταφοράς, έλλειψη καθαριότητας και αστυνόμευσης, αδέσποτα ζώα κ.α.). Επιπλέον, οι δυσμενείς μακροοικονομικές συνθήκες δυσχεραίνουν σημαντικά την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας.

2.2 Ανάλυση VRIO

Η ανάλυση VRIO αποτελεί ένα εργαλείο «εσωτερικής ανάλυσης» των οικονομιών. Η συγκεκριμένη διαδικασία αναφέρεται ως ανάλυση V.R.I.O., από τα αρχικά των αντίστοιχων αγγλικών λέξεων και αφορά κάθε είδους διαθέσιμους πόρους στην οικονομία (Friend and Zehle, 2004). Ο όρος VRIO αποτελεί ένα ακρωνύμιο των ερωτήσεων που τίθενται προκειμένου να καθοριστούν τα χαρακτηριστικά και η συγκριτική δυνατότητα των πόρων που υπάρχουν: η ερώτηση Value, η ερώτηση Rarity, η ερώτηση Imitability (Ease/Difficulty to Imitate), και η ερώτηση Organization (δυνατότητα εκμετάλλευσης των παραγωγικών πόρων ή των δυνατοτήτων), (Barney και Hesterly, 2005). Στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης τα αρχικά V.R.I.O. θα μπορούσαν να έχουν την εξής σημασία:

- Η ερώτηση της αξίας Value: αναφέρεται στη δυνατότητα των φορέων της Θεσσαλονίκης να εκμεταλλευτούν μια παρουσιαζόμενη ευκαιρία ή να εξουδετερώσουν μια εξωτερική απειλή με βάση τους πόρους και τις δυνατότητες που διαθέτει η πόλη
- Η ερώτηση της σπανιότητας Rarity: αναφέρεται στη σπανιότητα και μοναδικότητα των παραγωγικών πόρων και πηγών που διαθέτει η Θεσσαλονίκη
- Η ερώτηση της μίμησης Imitability: αναφέρεται στη δυσκολία ή και στο υψηλό κόστος απόκτησης, μίμησης και αντιγραφής των παραγωγικών πόρων και δυνατοτήτων που κατέχουν οι φορείς της Θεσσαλονίκης
- Η ερώτηση της οργάνωσης Organization: αναφέρεται στην ετοιμότητα των φορέων της Θεσσαλονίκης να οργανώσουν και να εκμεταλλευτούν τους παραγωγικούς πόρους και τις δυνατότητες που διαθέτει η πόλη

Η ανάλυση VRIO αποτελεί μέθοδο η οποία βασίζεται στην ανάλυση των παραγωγικών πόρων μιας περιφέρειας ή μιας οποιασδήποτε οικονομικής μονάδας, η οποία καθορίζει ποιους πόρους και ποιες ικανότητες καταλήγουν σε ποιες δυνατότητες και ποιες αδυναμίες (strengths or weaknesses). Στόχος της ανάλυσης είναι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή στρατηγικών τέτοιων ώστε η εφαρμογή τους να συμβάλει στη δημιουργία και αξιοποίηση των δυνατοτήτων και αντίστοιχα, στην αντιμετώπιση ή απάλειψη και περιορισμό των αδυναμιών. Σε κάθε εξεταζόμενη περίπτωση, οι παράγοντες που καθορίζουν τις δυνατότητες και τις αδυναμίες αποτελούν κυρίως συνάρτηση του εξωτερικού περιβάλλοντος. Το πλαίσιο για την ανάλυση V.R.I.O. των παραγωγικών πόρων και δυνατοτήτων (resources and capabilities) μπορεί να καθοριστεί από

τα χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτουν οι παραγωγικοί πόροι και που μπορούν να συνοψισθούν στα ακόλουθα:

- Παροχή αξίας (Valuable)
- Σπανιότητα (Rare)
- Αδυναμία μίμησης (Inimitable)
- Δυνατότητα αξιοποίησης από την οικονομική μονάδα (Organization can effectively exploit them)

Τα παραπάνω αποτελούν το θεωρητικό πλαίσιο βάσει του οποίου θεωρείται ότι η ορθή εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης και των ρεαλιστικών προοπτικών της, είναι σε θέση να προσφέρει ασφαλή σχεδιασμό, όπως και πρόταση κατάλληλης επιχειρησιακής στρατηγικής, στη βάση παραμέτρων V.R.I.O., όπου στόχο αποτελεί η απόκτηση βιώσιμου ανταγωνιστικού και μάλιστα, μακροχρόνιου πλεονεκτήματος. Να σημειώσουμε ότι η προσέγγιση αυτή είναι δυνατό να προσδώσει κατάλληλο υπόβαθρο για την ανταγωνιστική ανάδειξη της Θεσσαλονίκης, ως βιώσιμου κοινωνικοοικονομικού πόλου περιφερειακής ανάπτυξης. Η στρατηγική αυτή πρέπει να βασίζεται στην αξιοποίηση των διαθέσιμων τοπικών οικονομικών, τεχνολογικών και των υπόλοιπων πόρων, όπως και στην ικανότητα συντονισμού τους, στο πλαίσιο ενός δυναμικά μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης VRIO, έχουν ως εξής:

Πίνακας 3. Αποτελέσματα Ανάλυσης VRIO

Κριτήριο	Παροχή Αξίας	Σπανιότητα	Αδυναμία Μίμησης	Δυνατότητα Αξιοποίησης	Επιπτώσεις στην Ανταγωνιστικότητα	Οικονομικές Επιπτώσεις
Εγγύτητα με τις παραλίες της Χαλκιδικής	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Εγγύτητα με το Άγιο Όρος	√	√	√	√	Σημαντικό Πλεονέκτημα	Υψηλή

Εγγύτητα με τον Όλυμπο	√	√	√	√	Σημαντικό Πλεονέκτημα	Υψηλή
Εγγύτητα με τους αρχαιολογικούς χώρους της Βεργίνας & Αμφίπολης	√	√	√	√	Σημαντικό Πλεονέκτημα	Υψηλή
Ενδυνάμωση της προβολής των έργων του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του Αριστοτέλη & του Απόστολου Παύλου)	√	√	√	√	Σημαντικό Πλεονέκτημα	Υψηλή
Αποκέντρωση πληθυσμού	√				Προσωρινό Πλεονέκτημα	Μέση
Γήρανση πληθυσμού	X				Μειονέκτημα	Μέση
Υψηλό μορφωτικό επίπεδο - Εξειδικευμένα στελέχη	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Ικανά καταρτισμένα Μεσαία στελέχη Τεχνικών ειδικοτήτων	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Γεωργία, δασοκομία & αλιεία	X			√	Μειονέκτημα	Μέση
Ορυχεία, λατομεία & βιομηχανία	√			√	Πλεονέκτημα	Μέση
Κατασκευές	X			√	Μειονέκτημα	Υψηλή
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	√			√	Πλεονέκτημα	Μέση
Ενημέρωση & επικοινωνία	X			√	Μειονέκτημα	Υψηλή
Χρηματοπιστωτικές & ασφαλιστικές δραστηριότητες	X			√	Μειονέκτημα	Μέση
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	√			√	Πλεονέκτημα	Μέση
Επαγγελματικές, επιστημονικές & τεχνικές δραστηριότητες	X			√	Μειονέκτημα	Υψηλή
Δημόσια διοίκηση & άμυνα	√			√	Πλεονέκτημα	Μέση
Τέχνες, διασκέδαση & ψυχαγωγία	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή

Ενεργές Επιχειρήσεις στο Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσ/νίκης	X			√	Μειονέκτημα	Υψηλή
Εγγραφές Νέων Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	X				Μειονέκτημα	Υψηλή
Διαγραφές Επιχειρήσεων στο ΕΒΕ	X				Μειονέκτημα	Υψηλή
Οικονομικά ενεργά άτομα	X				Μειονέκτημα	Υψηλή
Ανεργία	X				Μειονέκτημα	Υψηλή
Θεματικός Τουρισμός	√	√	√	√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Συνεδριακός Τουρισμός	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Υψηλή
Γαστρονομικός Τουρισμός	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Περιπατητικός Τουρισμός	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Προβολή αγροδιατροφικών προϊόντων	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Φεστιβάλ παγκόσμιας εμβέλειας	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Μαρίνες σκαφών	X				Μειονέκτημα	Μέτρια
Σταυροδρόμι των 3 θρησκευτικών πολιτισμών (χριστιανικός, εβραϊκός, μουσουλμανικός)	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Κλειστά κολυμβητήρια & πισίνες	X				Μειονέκτημα	Μέση
Προβολή Φυσικού Περιβάλλοντος (Δέλτα Αξιού, Σέιχ-Σου κλπ)	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση

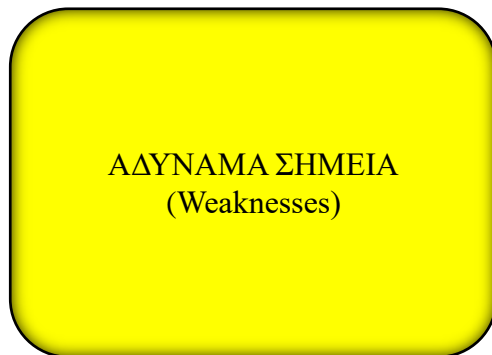
Καλαίσθητα αναμνηστικά	X				Μειονέκτημα	Μέση
Δημιουργία μύθων - ανάδειξη ιστορίας/μυθολογίας	√	√	√	√	Πλεονέκτημα	Μέση
Οικονομικά θέλγητρα σε αεροπορικές εταιρίες	X				Σημαντικό Μειονέκτημα	Υψηλή
Πεζοδρομημένο κέντρο	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Κατάσταση υποδομών (αεροδρόμιο, λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός, σταθμός ΚΤΕΛ, σταθμοί TAXI)	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Στόχευση σε οικονομικά αναπτυγμένες αγορές)	√			√	Πλεονέκτημα	Υψηλή
Συνεργασία με όλα τα κανάλια διανομής	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Δημιουργία ενιαίου site όλων των φορέων για την τουριστική προβολή της πόλης	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Σχεδιασμός όλων των δρώμενων της πόλης 1 έτος πριν	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέτρια
Συντονισμός όλων των τουριστικών πρωτοβουλιών (Δημοσίου & ιδιωτικού τομέα)	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Μεγάλα έργα υποδομών (μετρό, λιμάνι, παραλιακό μέτωπο κλπ)	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Κυκλοφοριακό μπουτιλιάρισμα	X				Μειονέκτημα	Μέση
Θέσεις πάρκινγκ	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Καθαριότητα	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Ασφάλεια	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Υψηλή

Κατάσταση στόλου μέσων μαζικής μεταφοράς (αστικά λεωφορεία, ταξί, τρένα)	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Ωράριο λειτουργίας μουσείων & αξιοθέατων μνημείων	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Σήμανση μουσείων & αξιοθέατων μνημείων	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Αδέσποτα ζώα	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Σποραδικά πλάνα τουριστικής ανάπτυξης από διάφορους φορείς	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Αποσπασματικά σχέδια μάρκετινγκ δημοσίου & ιδιωτικού τομέα	X			√	Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Τουριστική αστυνομία	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση
Ηχορύπανση	X				Αναστρέψιμο Μειονέκτημα	Μέση

Συνοπτικά, η ανάλυση αναδεικνύει μεταξύ άλλων ότι η Θεσσαλονίκη έχει πλήθος σημαντικών μειονεκτημάτων, με υψηλές οικονομικές επιπτώσεις, κυρίως αναστρέψιμης κατάστασης, που αφορούν κυρίως την έλλειψη βασικών υποδομών και μεταφορών, τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την έλλειψη οικονομικών κινήτρων για τις αεροπορικές εταιρίες. Επιπλέον ως σημαντικό μειονέκτημα αναδεικνύεται η έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού για την ισόρροπη, βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής με ιδιαίτερα σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία και τον ανταγωνισμό. Αντίθετα, θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά πλεονεκτήματα της πόλης με σημαντικές οικονομικές επιδράσεις τα εξής: η πολιτιστική κληρονομιά της πόλης, η ζωντάνια και η νεολαία της και γενικότερα οι προοπτικές εξέλιξής της σε όλα τα επίπεδα.

2.3 SWOT Analysis

Στη SWOT ανάλυση δίνεται έμφαση σε 4 πεδία μελέτης μιας επιχείρησης ή μιας περιοχής: Δυνατά Σημεία (Strengths) – Αδύναμα Σημεία (Weaknesses) – Ευκαιρίες (Opportunities) – Απειλές (Threats), προκειμένου να εξετασθεί σφαιρικά η υφιστάμενη κατάσταση ώστε να καταστρωθεί το κατάλληλο επιχειρηματικό ή επιχειρησιακό σχέδιο που θα εξασφαλίζει μακροχρόνια κέρδη και θα προβλέπει τις πιθανότητες αστοχιών.

Πίνακας 4. SWOT Analysis

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Πολιτιστική κληρονομιά
 - Εγγύτητα με Χαλκιδική, Άγιο Όρος, Όλυμπο, Βεργίνα, Αμφίπολη
 - Θεματικός Τουρισμός
 - Γαστρονομία
 - Ζωντάνια της πόλης, Νεολαία
 - Εξειδικευμένο προσωπικό
- Σε αναμονή ολοκλήρωσης:
- Μετρό
 - Επέκταση Αεροδρομίου
 - Επέκταση λιμανιού
 - Σιδηροδρομικός Σταθμός
 - Ανάπλαση HELEXPO
 - Εβραϊκό Μουσείο

ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Ελλειπείς Υποδομές
- Κατάσταση ΜΜΜ
- Έλλειψη Πάρκινγκ
- Κυκλοφοριακό πρόβλημα
- Αδέσποτα ζώα
- Έλλειψη Καθαριότητας
- Έλλειψη Ανακύκλωσης
- Μικροεγκληματικότητα
- Ηχορύπανση

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Επενδύσεις
- Επιχειρηματικότητα
- Καινοτομία
- Συνεργασία με Πανεπιστήμια

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Κορονοϊός
- Παγκόσμιο κραχ
- Ανεργία
- Μακροχρόνια ύφεση
- Γήρανση πληθυσμού

Ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας

Στα **Δυνατά Στοιχεία** της Θεσσαλονίκης αξίζει να σημειωθούν:

Η βαριά πολιτιστική κληρονομιά της πόλης. Ιδιαίτερη έμφαση χρειάζεται να δοθεί στη μακράιωνη συνύπαρξη των τριών βασικών θρησκευτικών πολιτισμών (χριστιανικός, εβραϊκός, μουσουλμανικός) ώστε η πόλη να προωθήσει το μήνυμα της ειρήνης και της συμφιλίωσης και παράλληλα να προσελκύσει τουρίστες των παραπάνω θρησκειών από όλο τον κόσμο.

Η εγγύτητα της πόλης με μοναδικούς προορισμούς. Οι τουρίστες μπορούν να βρίσκονται σε μία περίπου ώρα με το αυτοκίνητο κοντά στις ονομαστές ακρογιαλιές της Χαλκιδικής, στο διεθνώς μοναδικό Άγιο Όρος, στο επιβλητικό όρος Όλυμπο, στα μοναδικά αρχαιολογικά ευρήματα της Βεργίνας και της Αμφίπολης.

Η πόλη διαθέτει ισχυρό και ποικιλόμορφο Θεματικό Τουρισμό καθώς κάθε χρόνο παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη η διοργάνωση διάφορων δρώμενων με πολλές θεματολογίες (εκκλησιαστική περιήγηση, περιπατητικός τουρισμός, φεστιβάλ, αθλητικά γεγονότα, κλπ)

Η γαστρονομία καθώς οι τοπικές επιχειρήσεις αποτελούν τα ισχυρά χαρτιά της πόλης διότι διατηρούν υψηλά επίπεδα ποιότητας σε συνδυασμό με τις προσιτές τιμές.

Ατού της πόλης αποτελεί η «ζωντάνια» της, δηλαδή η εξωστρεφής νεολαία της, η οποία με το ταπεραμέντο της δημιουργεί ιδιαίτερη «ατμόσφαιρα» στην πόλη.

Επιπλέον, ισχυρό προνόμιο και δυνατό σημείο της Θεσσαλονίκης αποτελεί η πληθώρα εξειδικευμένου προσωπικού σε υψηλόβαθμα στελέχη και τεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό.

Τέλος, δεν θα πρέπει να λησμονηθούν τα παρακάτω Μεγάλα Έργα της πόλης τα οποία αναμένονται ότι θα επιφέρουν μεγάλη αναβάθμιση στη γενικότερη εικόνα της πόλης, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ντόπιων και στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους τουρίστες του τόπου:

- Μετρό
- Επέκταση Αεροδρομίου
- Επέκταση λιμανιού
- Σιδηροδρομικός Σταθμός
- Ανάπλαση HELEXPO
- Εβραϊκό Μουσείο

Στα **Αδύναμα Σημεία** της πόλης εντάσσονται:

Οι σοβαρές ελλείψεις σε έργα υποδομών (λιμάνι, οδικοί επαρχιακοί άξονες, κέντρα εξυπηρέτησης τουριστών, πεζοδρόμια για ΑΜΕΑ κ.α.), τα οποία αποτελούν βασικές προτεραιότητες για τους περισσότερους τουρίστες.

Η άσχημη εικόνα των περισσότερων ΜΜΜ, δηλαδή την εγκατάλειψη των αστικών συγκοινωνιών, την παραμέληση αρκετών αυτοκινήτων ταξί και το ανεπαρκές και δαπανηρό δίκτυο τρένων.

Η σοβαρή έλλειψη θέσεων πάρκινγκ, τόσο για τους μόνιμους κατοίκους, όσο και για τους τουρίστες. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η εξωφρενική κοστολόγηση της ωριαίας στάθμευσης σε ιδιωτικά πάρκινγκ. (ως και 5,00 € την ώρα).

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα αποτελεί μακροχρόνιο αγκάθι της πόλης. Το πρόβλημα μετριάζεται με τις φιλότιμες προσπάθειες της αστυνομίας, η οποία προσπαθεί να διευθετήσει την πρωινή κυκλοφορία των οχημάτων. Σαφώς η κατάσταση αυτή θα επιλυθεί με την έναρξη λειτουργίας του μετρό.

Το πρόβλημα των αδέσποτων ζώων μοιάζει άλυτο στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Η τοπική αυτοδιοίκηση δεν αρκεί να αναλάβει τις ευθύνες της. Σαφώς χρειάζεται να δοθεί έμφαση στην εκπαίδευση των κατοίκων ώστε να μη δημιουργούν συνεχώς νέα αδέσποτα ζώα.

Η έλλειψη καθαριότητας των δρόμων, πεζοδρομίων, πάρκων, κάδων σκουπιδιών.

Το επίπεδο ασφάλειας καθώς παρουσιάζονται φαινόμενα μικροεγκληματικότητας από κλοπές κινητών τηλεφώνων και πορτοφολιών.

Τέλος, σοβαρό μειονέκτημα της πόλης αποτελεί η ηχορύπανση που δημιουργείται από τις γεννήτριες μικροπωλητών σε κεντρικά σημεία, την ένταση των ηχείων των «καλλιτεχνών του δρόμου», τα κακοσυντηρημένα σιδερένια καπάκια των δρόμων του δικτύου ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΟΥΘ, εταιρειών κινητής τηλεφωνίας, τις «σπασμένες» εξαμίσεις ορισμένων μοτοσικλετών κ.α.

Στις **Ευκαιρίες** της πόλης αξίζει να σημειωθεί ότι:

Η Θεσσαλονίκη αποτελεί ιδανικό μέρος για επενδύσεις σε διάφορους τομείς καθώς αποκτά πλέον η πόλη μια νέα δυναμική και μια τάση εξωστρέφειας.

Σαφώς λοιπόν η περιοχή ενδείκνυται για κάθε επιχειρηματικότητα αφού η μακροχρόνια ύφεση της οικονομίας και η χαμηλή ανταγωνιστικότητα έχουν δημιουργήσει χαμηλό κόστος συντήρησης των επιχειρήσεων (κόστος ενοικίων, μισθολογικό κόστος κ.α.).

Σε αυτό το πλαίσιο και σε συνεργασία με το υψηλό επίπεδο των πανεπιστημίων της πόλης, οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα για συνεργασίες με σκοπό την καινοτομία.

Στις **Απειλές** της πόλης, εν ολίγοις εντάσσονται όλα τα σοβαρά προβλήματα που μπορούν να επηρεάσουν όλα τα μέρη της γης, όπως το παγκόσμιο κραχ, οι πανδημίες του τύπου κορονοϊού. Επιπλέον σε τοπικό επίπεδο η πόλη κινδυνεύει από την υπογεννητικότητα και την έντονη γήρανση του πληθυσμού, την ανεργία και τη συνέχιση της μακροχρόνιας οικονομικής ύφεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Προσωπικές – προτάσεις τουριστικής προβολής της Θεσσαλονίκης

- Δημιουργία πρωτότυπου κτιρίου που θα αποκτήσει παγκόσμια αναγνωρισιμότητα (Παγκόσμιος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για τη δημιουργία ενός κτιρίου σύμβολο της πόλης που θα αντιπροσωπεύει τη Θεσσαλονίκη).
- Εξωραϊσμός των εργατικών κατοικιών στο Φοίνικα Καλαμαριάς προκειμένου να ωραιοποιηθεί εξωτερικά ο πρώτος αστικός ιστός που αντικρύζουν οι τουρίστες καθώς εισέρχονται στην πόλη από το αεροδρόμιο. Έμφαση δηλαδή στην πρώτη αστική εικόνα.
- Δημιουργία οργανωμένης έκτασης για γκράφιτι με σκοπό να προσελκύσει γκραφίστες από όλο τον κόσμο και τα έργα τους να αποτελέσουν τουριστική ατραξιόν της πόλης. (το εγχείρημα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε παλιά εργοστάσια και στρατόπεδα).
- Διανομή αποχαιρετιστήριων αναμνηστικών σε όλους τους τουρίστες που αποχωρούν από το λιμάνι και το αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Το κόστος θα αναλάβει η τοπική αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με τα επιμελητήρια και ιδιωτικούς φορείς.
- Δημιουργία Μηνιαίων τουριστικών πακέτων που θα περιλαμβάνουν προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού (επισκέψεις σε εκπαιδευτικά ιδρύματα δημόσια και ιδιωτικά, αρχαιολογικούς χώρους, αξιοθέατα κλπ).
- Δημιουργία του μεγαλύτερου πλωτού ελικοδρόμιου παγκοσμίως. Κέντρο-σταθμός ελικοπτέρων μέσα στη θάλασσα. Στόχευση σε υψηλού οικονομικού εισοδήματος επισκέπτες.
- Portfolio του ξενοδοχείου με τις καλύτερες στιγμές των τουριστών από τις διακοπές. Πρόσληψη φωτογράφων, οι οποίοι θα φωτογραφίζουν τους τουρίστες του ξενοδοχείου με την άδειά τους και θα στέλνουν το ηλεκτρονικό αρχείο σαν δώρο στους ταξιδιώτες. (Το κόστος μπορεί να καλυφθεί από την πρακτική άσκηση φοιτητών και σπουδαστών στα ξενοδοχεία).
- Δημιουργία ενιαίου ψηφιακού αρχείου με τα mails όλων των τουριστών που επισκέφθηκαν την πόλη προκειμένου να ενημερώνονται στο μέλλον για όλες τις τρέχουσες προσφορές ώστε να ξανάρθουν (διαφημίσεις, προσφορές, ευχές γενεθλίων κλπ).
- Συνεργασία των ταξιδιωτικών γραφείων με διάφορες μονάδες του πρωτογενή τομέα ώστε η παραγωγική διαδικασία να αποτελέσει κομμάτι της ξενάγησης των τουριστών.

- Χρήση αυτόματων μεταφραστών (σε όλες τις ξένες γλώσσες) σε κάθε πρόσφορο μέσο ή μέρος για την ευκολία επικοινωνίας των απανταχού τουριστών.
- Οργανωμένες καθημερινά δωρεάν παραστάσεις μουσικής, χορού και τεχνών στην παραλία, στην πλατεία Αριστοτέλους, σε διάφορα μέρη της πόλης κλπ
- Στόχευση στους τουρίστες της τρίτης ηλικίας υψηλού εισοδήματος για μακροχρόνια παραμονή στη Θεσσαλονίκη (έμφαση στο καλό κλίμα και τις υποδομές υγείας)
- «Γίνε χορηγός της Θεσσαλονίκης» (Θα περιλαμβάνει μόνο μεγάλα έργα εκατομμυρίων ευρώ. Ο χορηγός-ευεργέτης θα αναφέρεται κάτω από τις πινακίδες των οδών με μικρά γράμματα) Δημιουργία Φορέα που οργανώνει το όλο επιχείρημα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Πρόταση για αλλαγή χρήσης των ξενοδοχείων που κλείνουν λόγω κοροναϊού ή άλλων ακραίων λόγων (π.χ. μπορούν να γίνουν οίκοι ευγηρίας με εξασφαλισμένα σημαντικά κέρδη λόγω της μεγάλης ζήτησης που υπάρχει από τη συνεχή γήρανση του πληθυσμού).

ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Μελέτη για την πιθανότητα δημιουργίας ενός μεγαλόπνοου έργου «κύκλωση του Θερμαϊκού κόλπου». Πρόταση για την πιθανότητα δημιουργία γέφυρας με σκοπό τη σύνδεση Αγγελοχώρι – Δέλτα Αξιού (αποσυμφόρηση της πόλης για Χαλκιδική). Χρονικό κέρδος 1 ώρα για τους ταξιδιώτες από Αθήνα προς Χαλκιδική.
- Δημιουργία ζώνης με ουρανοξύστες σε περιοχές (όπως π.χ. λιμάνι, αεροδρόμιο, περιοχές εκτός περιφερειακής οδού).
- Μακροχρόνιο πρόγραμμα μετεγκατάστασης μόνιμου πληθυσμού από συγκεκριμένα οικοδομικά τετράγωνα με παλιές οικοδομές του κέντρου σε νέα σπίτια άνωθεν της περιφερειακής οδού. Σκοπός η δημιουργία ουρανοξύστη στο κέντρο της πόλης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Θεσσαλονίκη παρουσιάζει διττή εικόνα διότι διαθέτει από τη μια πλευρά σημαντικά πλεονεκτήματα και από την άλλη πλευρά αντιμετωπίζει χρόνια προβλήματα. Στα πλεονεκτήματα της Θεσσαλονίκης μεταξύ άλλων εντάσσονται η βαριά πολιτιστική κληρονομιά, ο θεματικός και ο γαστρονομικός τουρισμός. Στα μειονεκτήματα της πόλης παρατηρούνται σημαντικές ανεπάρκειες βασικών υποδομών με υψηλές οικονομικές επιπτώσεις, κυρίως αναστρέψιμης κατάστασης, που αφορούν κυρίως την έλλειψη βασικών υποδομών και μεταφορών, τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την έλλειψη οικονομικών κινήτρων για τις αεροπορικές εταιρίες.

Ωστόσο, η Θεσσαλονίκη αποκτά σιγά-σιγά μια νέα δυναμική και μια τάση εξωστρέφειας και ενδείκνυται πλέον για κάθε επιχειρηματικότητα αφού η μακροχρόνια ύφεση της οικονομίας και η χαμηλή ανταγωνιστικότητα έχουν δημιουργήσει χαμηλό κόστος συντήρησης των επιχειρήσεων (κόστος ενοικίων, μισθολογικό κόστος κ.α.). Παράλληλα οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν με εξειδικευμένα στελέχη των πανεπιστημίων της πόλης με σκοπό την καινοτομία και την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- ΕΛΣΤΑΤ
- ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ,
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
<https://opencourses.auth.gr/modules/units/?course=OCRS426&id=4578>
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ <http://www.e-demography.gr/>
- Friend and Zehle, 2004
- Barney και Hesterly, 2005
- Bator, 1958

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Α) ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ: Εκπρόσωποι των Τουριστικών Γραφείων της Θεσσαλονίκης

Ο συντονιστής της διαβούλευσης και καθηγητής του ΔΠΑΕ Σπύρος Αβδημιώτης κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης έθεσε στους συμμετέχοντες τα εξής:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Ποια είναι τα δυνατά – ελκυστικά στοιχεία της Θεσσαλονίκης;
2. Για ποιο λόγο να πάρει κανείς το αεροπλάνο από το εξωτερικό για να έρθει στην πόλη μας και τι μπορεί να κάνει εδώ;
3. Σε ποια αγορά στοχεύουμε και σε τι ακριβώς θέλουμε να στοχεύσουμε;
4. Τι μας εμποδίζει να φτάσουμε εκεί που θέλουμε;
5. Μπορεί να βοηθήσει ένα κοινό brand name Θεσσαλονίκης-Χαλκιδικής;
6. Ο θεματικός τουρισμός (σινεμά, χορός, φεστιβάλ κινηματογράφου κλπ) είναι σημαντικό κεφάλαιο;
7. Πως θα γίνουμε προορισμός για όλο τον χρόνο και όχι εποχικός όπως η Χαλκιδική;
8. Τι πρέπει να προβάλλει η διαφήμιση για τη Θεσσαλονίκη;
9. Ποιος θα κάνει το brand name της πόλης; Ποιος θα το συνεχίσει; Πως θα γίνει αποδεκτό από όλους τους εμπλεκόμενους των φορέων και της αγοράς;
10. Σε τι διαφοροποιείται η Θεσσαλονίκη από αντίστοιχες ανταγωνιστικές πόλεις όπως π.χ. το Βελιγράδι και η Βουδαπέστη;

11. Οι κοντινές παραλίες της Θεσσαλονίκης όπως π.χ. Περαιά, Επανομή κλπ μπορούν να αποτελέσουν ατού για τη Θεσσαλονίκη τους καλοκαιρινούς μήνες;
12. Η δημιουργία του εβραϊκού μουσείου μπορεί να προσφέρει στην τουριστική ανάπτυξη της πόλης;
13. Ο Λευκός Πύργος μας καλύπτει ως σύμβολο της πόλης;

Πριν πάρουν τον λόγο οι εκπρόσωποι των τουριστικών γραφείων Θεσσαλονίκης για να καταθέσουν απαντήσεις-προτάσεις-προβληματισμούς, ο καθηγητής ενθάρρυνε τα μέλη της διαβούλευσης να προσπαθήσουν να αποκρυπτογραφήσουν το DNA της Θεσσαλονίκης. Θα πρέπει είτε χαρακτηριστικά: “να προσπαθήσουμε να μαζέψουμε όλα τα κομμάτια της πόλης και να δούμε πού είμαστε δυνατοί και εκεί πάνω να χτίσουμε ένα δομημένο προϊόν, το οποίο θα εκφράζει και θα συνδέεται αρμονικά με άλλα είδη όπως π.χ. αγροδιατροφή, κατασκευές, μεταφορές κλπ με σκοπό επέλθουν οφέλη σε όλη την κοινωνία”.

Στη συνέχεια ο κ. Αβδημιώτης επισήμανε ότι το DNA της πόλης απαρτίζεται από ποικιλόμορφα χαρακτηριστικά κομμάτια όπως π.χ. μνημεία, αγορά, φεστιβάλ, γαστρονομία κλπ. Επιπλέον η πόλη έχει χωρικό πλεονέκτημα καθότι απευθύνεται σε μεγάλο αγοραστικό κοινό, το οποίο έχει τη δυνατότητα να καταφθάσει στη Θεσσαλονίκη από τον τόπο του σε μια ώρα αεροπορικώς ή σε πέντε ώρες οδικώς.

Κατόπιν τοποθετήθηκαν οι συμμετέχοντες και εξέφρασαν άλλοτε μεμονωμένα, και άλλοτε διαλογικά τις εξής:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Τα δυνατά-ελκυστικά σημεία της πόλης είναι: ο πολιτισμός, ο ιστορικός χαρακτήρας, τα μνημεία, η γαστρονομία, η νυχτερινή διασκέδαση, τα φεστιβάλ, η αγορά, το παραθαλάσσιο μέτωπο, η θέση της πόλης στο χάρτη γιατί έχει κοντινή απόσταση με αρχαιολογικούς χώρους (π.χ. Βεργίνα), με τουριστικούς προορισμούς (π.χ. Χαλκιδική), με φυσικά περιβάλλοντα (π.χ. Όλυμπος). Επιπλέον, υπάρχουν αρκετές φτηνές πτήσεις (π.χ. Ryanair) από το εξωτερικό, το κέντρο είναι μικρό και μπορεί εύκολα να γίνει βατό με τα πόδια, και γενικότερα η πόλη αποτελεί σταυροδρόμι πολιτισμών μεταξύ Ανατολής και Δύσης.
2. Για όλους τους παραπάνω λόγους αξίζει κανείς να επισκεφτεί τη Θεσσαλονίκη.

3. Ο στόχος είναι όλες οι αγορές, με έμφαση στον ποιοτικό τουρισμό με υψηλότερο εισόδημα.
4. Τροχοπέδη αποτελεί η έλλειψη συντονισμού όλων των τουριστικών δράσεων και μια σειρά προβλημάτων που αναφέρονται παρακάτω.
5. Το κοινό brand name Θεσσαλονίκης-Χαλκιδικής μπορεί να βοηθήσει τη Θεσσαλονίκη εν μέρει διότι η Χαλκιδική είναι πασίγνωστη διεθνώς, αλλά δυστυχώς αποτελεί εποχικό προορισμό και η Θεσσαλονίκη προσδοκά να γίνει προορισμός τεσσάρων εποχών.
6. Ο θεματικός τουρισμός (σινεμά, χορός, φεστιβάλ κινηματογράφου κλπ) είναι σημαντικό κεφάλαιο και πρέπει να προβληθεί περισσότερο, αν και είναι για περιορισμένο κοινό. Ωστόσο, η συχνότητα των διάφορων γεγονότων μπορεί να τονώσει την τουριστική κίνηση.
7. Έμφαση στα χαρακτηριστικά της πόλης που δεν εστιάζονται στους καλοκαιρινούς μήνες (π.χ. μνημεία, ιστορία, γαστρονομία κλπ) και δημιουργία σημαντικών δρώμενων όλη τη διάρκεια του έτους.
8. Η διαφήμιση για την πόλη πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δυνατά σημεία της πόλης που προαναφέρθηκαν καθώς επίσης τη φιλοξενία των κατοίκων.
9. Πρόταση να βγει κάποιος μπροστά και θα ακολουθήσουν οι υπόλοιποι.
10. Η βαριά ιστορική παρακαταθήκη της Θεσσαλονίκης αποτελεί το ιδιαίτερο ατού της πόλης σε σχέση με τις ανταγωνιστικές πόλεις.
11. Η πρόσβαση με τις κοντινές παραλίες της πόλης αξίζει να βελτιωθεί, ωστόσο από ορισμένους θεωρείται ότι αποτελούν λίγο μακρινό προορισμό για τους τουρίστες του κέντρου.
12. Σαφώς η δημιουργία του εβραϊκού μουσείου μπορεί να προσφέρει στην τουριστική ανάπτυξη της πόλης και να αποτελέσει πόλο έλξης για όλους τους Εβραίους του Ισραήλ, της Ευρώπης και της Αμερικής.
13. Ο Λευκός Πύργος δεν φτάνει ως σύμβολο για να καλύψει την ποικιλομορφία της πόλης.

Στη συνέχεια διατυπώθηκαν μεμονωμένα, αλλά και διαλογικά από τους συμμετέχοντες οι εξής:

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Η Θεσσαλονίκη πρέπει να στοχεύσει να γίνει γνωστή σαν διοργανώτρια πόλη φεστιβάλ, δηλαδή τα φεστιβάλ να γίνουν διεθνή για να συμμετέχουν φίρμες ώστε να προσελκύσουμε τουρίστες από τις γύρω χώρες.
- Να δημιουργηθούν πακέτα σε τουρίστες που έρχονται ειδικά για τη Χαλκιδική ώστε να διανυκτερεύουν 2-3 βράδια και στη Θεσσαλονίκη.
- Να προβληθεί περισσότερο ο θεματικός τουρισμός (σινεμά, χορός, στούντιο κινηματογράφου, Μέγας Αλέξανδρος, Αριστοτέλης, βήματα Απόστολου Παύλου, Άγιο Όρος, Όλυμπος κλπ) και ο περιπατητικός τουρισμός.
- Δημιουργία νέων μαρίνων για σκάφη, αν και η Θεσσαλονίκη βρίσκεται δυστυχώς μακριά από νησιά που μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης για τέτοιου είδους τουρισμό.
- Εστίαση της τουριστικής αγοράς σε ποιοτικότερους τουρίστες με υψηλότερο εισόδημα.
- Καλύτερη οργάνωση ώστε να προβάλλονται κατάλληλα όλα τα δρώμενα της πόλης.
- Σχεδιασμός τουριστικών πακέτων και διάφορων δρώμενων ένα έτος νωρίτερα.
- Προβολή του φυσικού περιβάλλοντος της πόλης: Σείχ-Σου, Χορτιάτης, Δέλτα Αξιού, περιπατητικές διαδρομές.
- Μεγαλύτερη προβολή της μακραίωνης συνύπαρξης των τριών πολιτισμών της πόλης (χριστιανικός, εβραϊκός, μουσουλμανικός) για την προσέλκυση των αντίστοιχων τουριστών.
- Έμφαση στον συνεδριακό τουρισμό με την αξιοποίηση και υλοποίηση των κατάλληλων υποδομών.
- Στήριξη της πολιτείας σε επενδύσεις ιδιωτών με διαφήμιση και χρηματοδοτικά κίνητρα.
- Προσέλκυση περισσότερων αεροπορικών εταιρειών με θελκτικά κίνητρα.
- Επένδυση σε υποδομές μεταφορών, σταθμών, λεωφορείων κλπ.
- Θα μπορούσαν να συμμετέχουν όλοι οι επιχειρηματίες με ένα μικρό κόστος ώστε να συγκεντρωθεί ένα επιπλέον χρηματικό ποσό για τη διαφημιστική καμπάνια της πόλης.
- Πεζοδρόμηση της παραλιακής και μέρους του κέντρου ώστε να αυξηθεί ο περιπατητικός τουρισμός.
- Δημιουργία πισίνων ώστε να μπορούν να απολαμβάνουν εύκολα κολύμβηση οι τουρίστες.
- Προβολή των αγροτουριστικών μονάδων.

- Προβολή εκτός των βασικών ατού της πόλης και του συναισθήματος και της “γεύσης” που αφήνει η πόλη.
- Να φτιάξουμε και να προωθήσουμε μύθους (Θεοί Ολύμπου, Αριστοτέλης, “Μαγεμένες” κλπ).
- Να δημιουργηθούν καλαίσθητα τουριστικά και αναμνηστικά προϊόντα.
- Έντονη και συντονισμένη ψηφιακή προώθηση σε όλα τα μεγάλα κανάλια διανομής
- Δημιουργία ενός ενιαίου τουριστικού site, το οποίο θα προβάλλει όλα τα δρώμενα των φορέων ΕΟΤ, Δήμων, Περιφέρειας, ΜΜΕ, ιδιωτικών πρωτοβουλιών, συλλόγων, σωματείων κ.α.

Τέλος, οι συμμετέχοντες επισήμαναν τα εξής:

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Η Θεσσαλονίκη δεν έχει προβληθεί συντονισμένα και επαρκώς μέχρι τώρα στο εξωτερικό.
- Δεν υπάρχει ενιαία προβολή π.χ. ένα πλήρως ενημερωμένο site, που να προβάλλει όλα τα δρώμενα της πόλης και της γύρω περιοχής.
- Δεν έχουμε στοχευμένο μάρκετινγκ.
- Υπάρχουν διάσπαρτα plan από διάφορους φορείς και όχι ένα ενιαίο σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης της πόλης.
- Γενικότερη έλλειψη υποδομών: ελλιπή και παλαιωμένα Μ.Μ.Μ., έλλειψη πάρκινγκ και ειδικότερα στα Κάστρα.
- Έλλειψη καθαριότητας και ασφάλειας, αδέσποτα ζώα, κυκλοφοριακό.
- Έλλειψη τουριστικής αστυνομίας.
- Έλλειψη σήμανσης προς τα σημαντικά μνημεία.
- Ευρύτερο ωράριο επισκεψιμότητας των μνημείων και αξιοθέατων της πόλης.